

Pædagogisk Rapport

Århus Friskole 2013

Fællesskab

Indholdsfortegnelse

Anders : En anden vinkel	Side 3
Anette : Animationsfilm i Blå Gruppe	Side 5
Anne : En helt almindelig dag	Side 10
Asger : En rejse, der varer i mange år	Side 12
Christian F : Kampen for fællesskabet	Side 16
Eva : Nu skal vi alle sammen danse	Side 21
Gitte : "Nødhjælpskassen"	Side 24
HM : Praktik på en anden skole	Side 26
Ingrid : Inklusion- det er noget vi gør sammen	Side 29
Jeppe : Praktikken på Århus Friskole	Side 31
Karin : Karins rum	Side 34
Lars SFO : Inklusion – et fællesskabsprojekt	Side 36
Ole : Om arbejdet med festerne	Side 39
Sprogø : Naturvidenskab for børn	Side 43
Bestyrelsens beretning 2013	Side 45

En anden vinkel

Af Anders, SFO

Hver dag er der ca. 90 børn i SFO'en på Århus Friskole. Børn, der sidder og tegner eller drøner rundt med en bold. Børn, der udfolder sig kreativt eller leger sig ind i en fælles fantasiverden. Børn, der bygger, og børn, der hygger.

Jeg er sammen med børnene i mange forskellige situationer og er tilstede til at give en hånd, hvis der er noget, der er svært, give en opmuntring, hvis det er nødvendigt og give ros, når noget lykkes. Jeg skaber og deltager i aktiviteter sammen med børnene. I alle de sammenhænge, jeg ser børnene, gør jeg mig nogle observationer og overvejelser. Dels om hvordan aktiviteten forløber:

- Hvad fungerer?
- Er der noget der skal justeres?

Men også om, hvordan børnene har det:

- Hvem er med?
- Hvordan er de med?
- Hvem er de med?

Alt i alt får jeg et fint billede af, hvem der laver hvad, hvem de laver det med, og hvordan de lykkes med det. Det, jeg ser i SFO-tiden, er ikke det fulde billede. Der er forskel på at se en elev bag et skolebord og at se et barn lege i SFO. Alle vinklerne er vigtige og belyser på hver deres måde en del af det samlede billede. Nogle gange er der ganske store sammenfald i handlemåder, andre gange er der mere divergerende mønstre.

"Erfaringerne med at inddrage pædagogerne i skolen er positive. Pædagogernes faglighed har vist sig at være et godt supplement til lærerfagligheden. Ikke kun som "ekstra hænder i klassen", men i kraft af de særlige kompetencer, pædagoger tilegner sig gennem deres uddannelse."

Pædagoger i Skolen – derfor

pjece udgivet af BUPL, jan. 2013

Udover SFO-tiden er jeg med i et par skoletimer om ugen – i år er det i bh.kl. Der får jeg mulighed for at se en, nogle gange, lidt anden vinkel på eleverne. Det er egentligt lidt sjovt at de i SFO kaldes "børn" og i skolen er "elever". Hmm... pudsigt tanke! Nå, men den viden jeg i skoledelen får om eleverne, kan jeg trække med mig ind i SFO'en og anvende, når jeg laver aktiviteter for børnene.

Når jeg er med til skole/hjem-samtaler kan jeg, sammen med læreren, give et nuanceret billede, der kommer godt rundt om hvert enkelt barn. De vinkler, jeg kan bidrage med fra fritidsdelen, er i høj grad med til at beskrive barnets trivsel og udvikling i den del af hverdagen, der foregår på skolens område.

"Lærer- og pædagoguddannelserne har forskellige styrker, der til sammen kan nå rundt om børnenes trivsel, læring og udvikling."

Der er for tiden en del snak om skolereform – heldagsskole og aktivitetstimer. Det er ikke hensigten, at dette indlæg i Århus Friskoles Pædagogiske Rapport skal opfattes som et indlæg i en debat for eller imod heldagsskole eller andre elementer i en skolereform. Mit ønske er blot at rette fokus på de fordele, der er ved at udnytte forskellige fagligheder i forskellige sammenhænge til gavn og glæde for flest muligt – ikke mindst børnene.

--- --- ---

litteratur til inspiration;

Poul Rask Nielsen, "Professionssamarbejdet mellem lærere og pædagoger", Dafolo 2010.

"Pædagoger i Skolen – derfor", pjece udgivet af BUPL januar 2013.

Animationsfilm i Blå Gruppe

Af Anette

"Animation er et medie, der tilbyder historiefortælling og visuel underholdning, som kan give glæde og information til mennesker i alle aldre over hele verden."

Walt Disney

Sådan formulerede Walt Disney det, og mere enkelt kan det vel ikke siges.

Hvorfor animation?

I Blå arbejder vi med et stort projekt hvert år: Et år med et historisk emne om 2. Verdenskrig, hvor produktet er teater og spillefilm, et andet år med en børneproduceret musical og et tredje år med animationsfilm. I de store projekter får børnene mulighed for at gå i dybden med et emne og en udtryksform. Dette ligger godt i tråd med vores intentioner om at give børnene rum og tid til skabende processer og eksperimenter med sang, musik, billeder, film og drama. I dag er børn storforbrugere af animationsfilm, og det giver god mening selv at prøve kræfter med mediet.

At animere betyder at skabe liv. Når børnene i Blå laver animationsfilm, gør de deres fantasi levende. Det, der adskiller animationsfilm fra spillefilm, er jo netop, at alt kan lade sig gøre. Filmene lever deres eget univers, alt kan ske, fantasien har frit spil, og praktiske forhold som tid og sted sætter ingen grænser. Dette appellerer i høj grad til alderstrinnet i Blå, hvor børnene netop er optaget af fantasiens univers med fortællinger, skøre historier og eventyr. De er allerede dygtige billedskabende historiefortællere, og der er masser at bygge på. Børnene gribes let, også selvom arbejdet kræver vedholdenhed. I modsætning til så mange andre ting, børn beskæftiger sig med i dag, er det at lave animationsfilm en lang arbejdsproces, der kræver tålmodighed, overblik, struktur og samarbejde, inden de står med en dvd i hånden. Egentlig store krav til børn på de pågældende klassetrin, men som altid kan børn meget mere, end vi voksne tror.

Arbejdsprocessen

Vi begyndte d. 14. januar, hvor vi lærere viste vores små hjemmelavede animationsfilm for børnene. Det var vores lektie at lave en animationsfilm i juleferien, og vi var pavestolte af vores små produktioner, som skulle være en slags inspiration og igangsætter for børnene.

Efterfølgende gav vi Blå Gruppe et overblik over hele processen, og så gik vi i gang med selve historien. Børnene fortalte historier for hinanden, de kom med deres sjove indfald og skæve personkarakteristikker, og det var rigtig god underholdning. Mange børn er glade for at fortælle og sætter pris på et godt publikum. Vi snakkede om, at historien skal være underholdende og handlingsmættet, så publikum ikke falder i søvn, og at man skal huske en pointe eller en morale, så publikum kan forstå historien, tænker over den eller griner af den. Med andre ord skal historien fænge, og den må gerne have humor, handling og tempo, hvilket rigtig mange af børnenes historier levede op til.

I billedkunst lavede vi illustrationsøvelser: Ansigtstudtryk, forenklinger, overdrivelser, figurer forfra, bagfra og fra siden, og vi snakkede om, hvordan figurerne skulle bevæge sig på filmen. Vi så også forskellige animationsfilm både professionelle film og film lavet på skolen gennem tiderne. Vi så filmene med forskellige fokuspunkter: Personer, baggrunde, lyd, selve fortællingen, moralen eller pointen, og børnene er skarpe iagttagere og hurtige til at komme med et bud på alle spørgsmålene: Hvor mange baggrunde er der brugt i denne film? Hvordan fungerer lyd og musik? Kan I forstå filmen, selvom personerne taler volapyksprog? Hvad er filmens budskab? Deres første analysearbejde er begyndt.

I hver klasse dannede børnene herefter 4- 5 grupper, der begyndte at brainstorme. Der blev kastet mange idéer på bordet. Nogle børn havde allerede fra starten en færdig historie, nogle havde ønsker om en bestemt genre, andre havde tænkt på et bestemt dyr, de gerne ville have med og andre igen på en helt bestemt scene eller effekt, det kunne være et hoved, der faldt af på en bestemt måde, skærmen der skulle blive rød under et vildt slagsmål, eller hvordan gruppens ansigter skulle præsenteres til sidst.

Den lange og til tider svære forhandlingsproces gik i gang. Det kan være svært at droppe egne geniale idéer, som af en eller anden grund ikke passer ind i den idé til filmen, som resten af gruppen nærmer sig. Samtidig er det vigtigt, at den valgte historie bliver alles historie, og at alle børnene i gruppen sætter deres fingeraftryk på produktionen, så de får ejerskab til både

processen og produktet. Det er en balancegang, som kan afstedkomme mange diskussioner, og som kan kræve en del voksenhjælp.

Børnene lavede 14 grupper, som udviklede hver deres historie. Historierne handler om forskellige problematikker: Mobning, en piges møde med en børnelokker, mærkelige voksne, som hader børn eller som klæder sig ud som Hitler, nabokrig og hævn, kriser, der ender med kærlighed, styrkeprøver og det festlige liv i en skraldespand.

Det næste trin i processen er forenkling. Børnene skrev nu deres historie ned i punkter for at gøre den overskuelig at arbejde med. Til sidst lå den klar til storyboardet, som er en slags tegneserie over handlingen med kommentarer angående effekter, sceneskift, kameravinkler, perspektiv, lyd og tekst. Storyboardet er både et arbejdsblad, der letter overblikket over hvilke baggrunde og figurer, gruppen skal lave og en disposition i forhold til selve optagelsen af filmen.

Med afsæt i storyboardet gik børnene i gang med at producere. Der blev igen forhandlet: Hvem laver hvilke baggrunde? Hvordan skal hovedpersonen se ud? Hvor store skal tingene egentlig være? Hvor mange munde har vi brug for?

Det er også en øvelse at holde styr på alle gruppens baggrunde og udklippede eller modellerede figurer. Hvor er mandens ben? Er der nogen der har set solen? Hvor er min hest? Hvor er baggrunden med kloakken?

Derfor fik hver gruppe en mappe og en stor kasse til deres materiale, så det ikke blev væk.

Endelig var alt klar til optagelse. Der var 4 grupper i gang samtidigt på hver deres station med computer og kamera. Et barn sidder ved computeren og tager billederne, mens en anden sidder og flytter figurerne. Børnene aftaler selv skiftehold, og grupperne får hurtigt deres egne arbejdsgange. Vi optager 25 billeder i sekundet, og de færdige film varer fra 1 minut til ca. 4 minutter.

I produktionsprocessen kommer børnenes samarbejdsevne og tålmodighed igen på prøve, det kan være en svær proces med mange diskussioner, omvendt kan samarbejdet også bare glide med grin og godt humør hele vejen igennem.

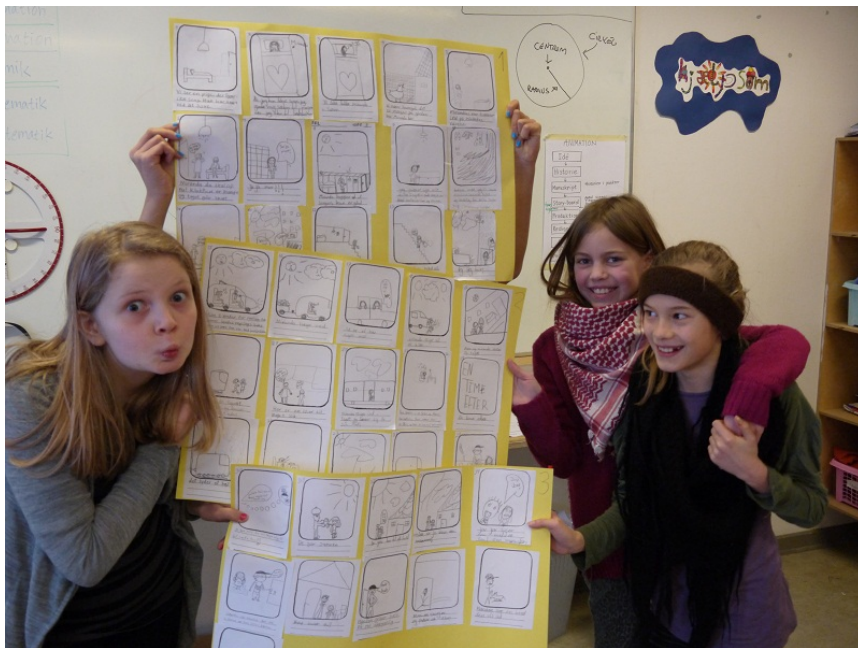
Det er en oplevelse at følge børnenes arbejde ved deres filmstationer. Man kan høre mange små glædesudbrud og råb, når nye scener kommer i kassen: Kom og se, kom og se, det er vildt fedt!

Det, som startede som en idé, bliver endelig til virkelighed på skærmen. Efterfølgende kigger børnene deres materiale igennem: Mangler vi noget? Er der noget, der skal slettes? Er der scener, der skal flyttes?

Når alt er på plads, kommer turen til at lægge lyd på: Har vi brug for musik, der underbygger stemningen? Har vi brug for lydeffekter? Skal vi tale volapyk eller med rigtige ord? Hvem skal være hvem? Og det kræver præcision at lægge lyd på filmene. Stemmerne skal passe til figurerens mundbevægelser, man kan ikke nå at sige mere, end der er plads til på filmen, og man skal tale tydeligt, ikke for højt og ikke for lavt. Grupperne lavede flere forsøg, inden de var tilfredse.

Til lydoptagelserne skal børnene bruge et stille sted på skolen, det var ikke altid lige let at finde, både ekstradansk, vaskerummet, billedkunstdepotet, voksenboxen og sundhedsplejersken var i brug.

Når lyden er på plads, er det en stor sejr for gruppen: Filmen er færdig!

Produktet

D. 28. februar var der premiere for forældre og søskende i salen. Børnene stod for arrangementet. De lavede premiereplakater, udstillede deres filmplakater på staffelier og dækkede borde med lækkerier. De bød også velkommen, fortalte om programmet, og om hvordan man laver en animationsfilm. Salen var fuld, filmene blev vist, og børnene var stolte. En skøn oplevelse og en god afrunding på en lang proces.

Nu hænger de 14 farvestrålende filmplakater i Blås fællesrum og minder os om tiden med animation, og endelig har alle børnene fået en dvd med filmene med hjem.

Skal vi blive ved?

Første gang, vi havde besøg af Viborg Animationsskole, var i 1992, siden har vi lavet workshops sammen hver 3. år. Nu er den tid desværre forbi, i dag er det meget dyrt at få besøg af animationsskolen, og optagerudstyret er blevet så enkelt, at vi selv kan producere filmene. Jeg har dog savnet deres besøg, de er specialister, de kan meget inden for deres felt, og det har været inspirerende for både lærere og børn at lave projekt med dem. Nu har vi til gengæld høstet vores egne erfaringer, som vi vil bygge videre på, og meget kan blive bedre, især lys og lyd har været en udfordring. Der er imidlertid ingen tvivl om, at det er et sjovt medie, og vi vil gerne udvikle vores arbejde med det. De børn, der bliver fanget af animationens muligheder, kan lege og eksperimentere og bruge animation som selvstændigt produkt eller som formidlingsdelen i forskellige projekter. De skal bare sige til, så stiller vi en station op.

Hvem ved? Måske gemmer der sig store animationstalenter blandt børnene, som engang om 20 år mindes deres første skøre film i Blå.

En helt almindelig dag på et fuldstændig vilkårligt tidspunkt i Fritteren

Af Anne Cordero

Vores fritterdag begynder som regel kl. 12, når Anders, Lars og jeg møder ind på skolen.

Der er en kaotisk stemning, da spisningen lige er overstået, og alle flyver rundt på deres arbejdsbold. Opvaskeholdene står i kø med deres vogne i køkkenet, og de store og små går rundt med deres spande og skraldeposer og koste og prøver at få orden i en fart, så de kan holde frikvarter. Alle de små maser for at komme ind i fritterrummet, som er dagens hygge- og afslapningssted.

Denne helt tilfældige dag er der hektisk aktivitet i 1. klasse, da nogle piger har taget cremer, olier, lidt parfume og neglelak med i skole for at kunne lave massageværksted.

Bordene bliver flyttet rundt med, de låner madrasser og tæpper, og med mange formaninger fra Lars Madfar får de lov at låne hans ghettoblaster.

Uden for klasseværelset er der snart en kø af børn, som skal have udleveret en billet for at få lov til at komme ind. To af drengene har straks meldt sig som billettører, og de holder streng orden på gelederne, så ingen snyder foran.

Ingen af os voksne blander os i deres planlægning. Der er mindst 10-15 børn involveret i projektet.

Når døren går op ind til klasseværelset, strømmer der blid massagemusik ud derindefra, og duften af parfume blander sig med en skarp lugt af neglelak.

Jeg kigger ind engang i mellem og ser nogle børn ligge på madrasser på bordene, mens andre børn masserer dem blidt i nakken.

Imens alt dette står på, er der andre, der leger med plus-plus i fritterrummet, tegner, hører historier eller ringer hjem for at lave en af de utallige legeaftaler, der bliver indgået i løbet af en dag.

Jeg sidder med en samling børn i fællesrummet og har gang i et garnværksted, hvor vi både væver og laver fingerstrikt.

Pludselig går døren til klassen op, og en af dørvogterne styrter sammenbidt og grædende ud, og før jeg overhovedet når at få fat i ham, er han forsvundet.

Nu må jeg lægge garnet væk og prøve at finde ham et eller andet sted på skolen. Det kan godt være ganske vanskeligt, da der er utrolig mange smuthuller og gemmesteder over det hele.

Endelig lykkes det, og efter meget tovtrækkeri, lokken og lirken, får jeg ham bugseret tilbage til klassen, hvor jeg kan få ham konfronteret med den anden dørvogter og med langsom og tålmodig udredning, finder jeg ud af, hvad der ligger til grund for fortvivlelsen: Ham der løb ud, syntes at den anden hele tiden skulle bestemme det hele og diktere, hvem der måtte komme ind først, hvad der skulle stå på billetterne, og hvad det skulle koste!

Efter at have hørt på begge parter og DE havde hørt på hinanden, blev uenigheden opklaret, de gav hinanden hånden og legen kunne fortsætte.

Klokken to bliver der opbrud i massagen. Blå gruppe får fri, og de andre voksne i fritteren møder ind.

Som altid er der en bunke børn, der er vilde efter at komme i salen. Kenny er der fast på pletten og især stikbold er blevet vildt populært. Han assisteres af en eller to af de andre voksne.

Josefine går i gang med at lave samling, og denne dag begynder Venera at lave punge og penalhuse af læder i blå grupperum.

Nu gælder det om at finde de børn, der lavede 1. klasse om til massagerum, for det ligner som altid et bombekrater bagefter, og det er slet ikke særlig sjovt at stille det hele på plads. Der skal argumenteres meget, og på det punkt er alle børn tilhænger af millimeterdemokrati. "Jeg flyttede ikke DEN stol..." og "JEG har kun været med til at se på" osv.

Det kræver i DEN grad tålmodighed og snilde denne dag som alle de andre. Men det er nødvendigt!

Så bliver klokken halvtre, og vi skal alle kaldes til samling.

Blå gruppe holder deres egen, frivillige samling, mens vi i Lille Gul tvinger alle til at komme. En smider knappenålen, når der er blevet fuldstændig stille, og en anden siger værsgo.

Jeg læser et kapitel af 'Pippi Langstrømpe i Sydhavet', og roen sænker sig efterhånden ved bordene, mens der bliver gumlet på pølsemadder og gnasket gulerødder.

Efter endt historie bliver der sagt velbekomme, og alle styrter tilbage til deres leg. Mange begynder at blive hentet, og der er en almindelig opbrudsstemning overalt.

Salen er meget populær, også de helt små elsker simpelthen stikbold, og det er dejligt for dem, når mange er taget hjem. Så bliver det hele mere intimt.

Jeg går i gang med at feje klasserne sammen med Anders, mens Venera rydder af bordene efter samling, og vi fejer i fællesskab fællesrummet.

Så bliver klokken fire, og der kommer et par børn fra Blå og spørger, om jeg ikke vil læse en historie. Nu er der så nogenlunde ryddeligt i Lille Gul og fritterummet, at jeg sætter mig i sofaen og læser med dem, indtil de skal hentes.

Da alle er blevet hentet, og skraldeposer og tøjbunker fjernet, så er det på tide at sige tak for denne helt almindelige dag i fritteren og vi ses igen i morgen!

En rejse, der varer i mange år

8.klasse-turen starter længe inden eleverne når 8.klasse og slutter mange år senere. Turen indeholder både dannelse, faglighed, styrker vores særlige musikkultur og tilføjer undervisningen en internationale dimension. Alt dette står i den momsfrigtagelses-ansøgning, som lige nu behandles i SKAT

Af Asger

I mere end 30 år har det været en tradition på Århus Friskole, at 8.klasse rejser ud i verden. I starten var turene mest busture til Syd-og Østeuropa, siden midt i halvfemserne har turene udviklet sig hen imod besøg i den 3.Verden: Afrika, Cuba, Brasilien m.fl.

I løbet af årene er budgetterne for turene vokset støt. I år er budgettet på mere end 300.000 kr. for de 20 elever og 3 lærere, vi sender til Brasilien i 3 uger her i marts. Rejseklassen, deres forældre og klasselæreren står for indtjeningen af de fleste af de penge, klassen skal bruge. Heraf kommer størstedelen fra de to store fester: Høstival og Fastelavnsfesten.

Fra klassekasse til skolens konto

Fra og med i år har vi valgt, i samråd med vores revisor, at flytte hele økonomien omkring turen væk fra klassekassen og ind i skolens regi, da det nu drejer sig om store beløb. Samtidig har vi udarbejdet en ansøgning til skattevæsnet om at fritage skolen fra at betale moms i forbindelse med optjening af midler til turen. Ansøgningen godtgør over for skattevæsnet, at staten ikke mister penge ved at beslutte sig for at fritage os fra at betale moms af de penge, vi tjener ved de to store fester – snarere tværtimod.

I samme forbindelse har vi besluttet, at hvis der er penge tilovers, når klassen kommer hjem – så får forældrene i første omgang tilbagebetalt de penge, de direkte har betalt for turen (i de sidste år har det drejet sig om 1500 kr. per elev). Derefter kan skolen eventuelt få tilbagebetalt nogen af de 45.000 kr., den yder i direkte tilskud hvert år til turen. I virkeligheden koster 8.klasse-turen skolen langt mere end 45.000 kroner, hvis alt regnes med: Vikarudgifter, udgifter til kørsel og aflønning af tur- og musiklærere, mm.

Udsyn og selvindsigt

Som friskole ser vi os forpligtet til at komme med kvalificerede og nytænkende løsninger til , hvordan vi bedst uddanner fremtidens borgere, der skal løse de problemer, verden står overfor. Vores 8.klasse-tur er et af de bud, vi giver på, hvordan vi løser denne opgave.

Vi tror på, at turen motiverer og perspektiverer, giver selvindsigt og udsyn for den enkelte elev. Her følger et langt uddrag af den ansøgning, vi har sendt til SKAT, hvor vi beskriver turens dannelsesmæssige og faglige indhold:

Afsæt for fagundervisning i overbygningen

8.klassesturen er et motiverende udgangspunkt for store dele af det pensum, eleverne skal igennem i udskolingen. Den aktuelle tur til Brasilien indgår f.eks. i fagene dansk, samfundsfag, historie, engelsk, geografi, matematik og musik.

7.klasse: Beslutningen om land tages efter grundige sammenligninger af mange lande. Fordele og ulemper vejes i fht. turens formål. Hvor er det bedst muligt at lave en berigende kulturudveksling: Bo, spise, overnatte og leve sammen med en gruppe jævnaldrende med en anden kulturbaggrund.

Vores fokus er især den rytmiske musik og dans' rødder. I sidste ende er det klassen og turlærerne, der tager beslutningen om rejsens mål. Den proces giver eleverne en vigtig lære om, hvad demokrati og ansvar er.

I beslutningen om at vælge land indgår fagene: Geografi, dansk, historie, musik, matematik og samfundsfag.

Fastelavnsfesten i februar afholdes. 7. classes elever, forældre og lærere er sammen om at afvikle dette kæmpestore arrangement. Typisk med omkring 1000 deltagere. Alle skolens elever optræder for hinanden. Eleverne lærer om at være entreprenører, have overblik, organisere, optræde og skabe rammer om fællesskab.

8.klasse: 'Høstival', skolens sommerfest, lig fastelavnsfesten, afholdes i august. Projekt opgave om rejselandet bliver lavet inden turen som forberedelse. Opgaven fremlægges for de andre i klassen.

Sprogundervisning: Her læser og debatterer vi om det pågældende land på engelsk.

Samfundsfag: Eleverne lærer om økonomiske, politiske og samfundsmæssige forskelle mellem rejselandet og Danmark og klædes på til at fortælle om at vokse op i Danmark.

Matematik: Valuta, budget, indkomst.

Geografi: Landets særlige forhold, klima, religion osv. i sammenligning med Danmark.

Musik: Et repertoire af musik og dans indøves til brug i kulturudvekslingen under rejsen.

Naturfag: Landets geologi, råstoffer, ressourcer, infrastruktur, energiforsyning mm. undersøges.

På turen: Eleverne lærer at fungere i en gruppe i lang tid (3-4 uger), at kommunikere med andre unge på tværs af sproglige barrierer, at optræde og "være på", når det gælder.

At være med til at administrere budgetter, holde møder hver dag, tage beslutninger sammen og at blive indkvarteret hos nye venner i et fremmed land. Alt sammen modner det eleverne.

9.klasse: Fremlægge turen for hele skolen via det show, klassen i fællesskab forbereder. Nogle klasser vælger at lave en film og skrive en bog om turen. Derudover bliver der

arrangeret en turné, hvor klassen fremviser deres forestilling på forskellige efterskoler og andre institutioner.

Sidst på året er der afgangsprøve i faget rytmik og musik, hvor 9. klasse underviser grupper af skolens yngre elever. Prøven har to formål. Dels at prøve 9. klasse i deres viden, kunnen og formidling af musik og rytmik og dels at give rejsens kulturgods videre til de yngre elever, således at skolen til stadighed har en levende musik- og dansekultur bygget på egne oplevelser hos musikrødderne.

International dimension i undervisningen

Den nuværende klasse har valgt Brasilien som rejsemål efter en længere proces, hvor lande i Afrika, Vestindien og Sydamerika blev stillet op overfor hinanden i forhold til kontakter, økonomi, sikkerhed, kultur, dans og musik.

Klassen valgte i høj grad Brasilien på grund af skolens kontakt til en børnekulturgruppe i et slumkvarter i byen Salvador. Her skal klassen indkvarteres i en periode og mærke forskellen på at bo i Danmark og at bo i et brasiliansk slumkvarter.

Inden turen laver klassen projekter om befolkningen i Brasilien, økonomi, kultur, politiske forhold og demokratiopfattelse, historie, klima m.m. og sammenligner med forholdene i Danmark.

Vi forventer, at eleverne oplever, hvor fantastisk en modtagelse de får i et slumkvarter på trods af manglende midler, men hvor der til gengæld er en meget rig og levende musik- og dansekultur.

Vi håber, at vi kan modtage genbesøg fra børnekulturgruppen i Danmark.

Dannelsesaspekt

Eleverne bliver trukket ud af deres danske sammenhæng på et tidspunkt, hvor alderen i sig selv er en udfordring. De får ansvar i forbindelse med indtjening af penge til turen og på selve turen, og de kommer væk fra forældre og vante omgivelser. Når de kommer hjem, er de meget modnede, de har set, hvordan jævnaldrende unge har det på den anden side af jorden, og de har oplevet at være i et meget stærkt fællesskab. De har optrådt i mange sammenhænge og har fortalt om Danmark. Eleverne oplever, at der er meget mening i al den undervisning og det arbejde, de er en del af, og som forældrene støtter op om. Forældrene mærker en stor forandring, når deres teenagebørn kommer hjem fra 8. klasses turen med et andet perspektiv på det at være unge i et vestligt overflodssamfund.

Styrkelse af Århus Friskoles særlige rytmiske og musiske profil

På Århus Friskole hersker en særlig rytmisk bevægelseskultur, som ellers især findes i den tredje verden, hvor danse- og musikkulturer stadig er en levende del af fællesskabet i landsbyerne.

Vi værner om den kultur og søger den for at styrke traditionerne hos os selv. Igennem årene har vi haft besøg af mange grupper fra Cuba, Afrika og Brasilien.

Hver gang bekræfter det os i, at vi har fat i den lange ende med hensyn til musik- og rytmikundervisning – og at det lykkes for os at skabe den samme glæde og det samme fællesskab på skolen, som vi ser, når vi rejser ud i verden.

Alle klasser har musik og rytmik. Og alle klasser optræder ved de to store årlige fester på skolen, men også til optog i forbindelse med Århus Festuge eller Kulturnatten. Når eleverne kommer i 7.klasse, tjener de penge til deres kommende tur ved at optræde og undervise i dans og rytmik mange forskellige steder i Jylland.

Formidling

8.klasses turen bliver forberedt intensivt igennem hele 7. og 8. klasse, men alle elever på skolen har hvert år, siden de startede i børnehaveklassen, oplevet, hvordan turklassen efter hjemkomsten viser et show for hele skolen. I showet er der altid både dans, musik, fortælling, film og drama fra det land, eleverne har været i.

Derudover viser eleverne deres show ved flere aftenforestillinger for familie, venner og andre interesserede. Endelig tager klassen rundt på efterskoler og viser deres show frem.

Efter hjemkomsten bruger lærere og elever meget tid på at bearbejde turen. Film redigeres, artikler skrives til en fælles bog om turen, og dans, musik og drama/fortælling skal øves og gøres klar, så andre får glæde af elevernes oplevelser.

Kampen for fællesskabet

Af Christian F.

Hvis man var lidt grov, kunne man dele fællesskaber op i to. Det ene ville være et "lystbetonet fællesskab", som hele Danmarks foreningsliv vidner om; den selv bærende succes.

Det andet ville så være "Det nødvendige fællesskab", der findes for at vores hverdag fungerer, eller for at vi når et bestemt mål sammen.

Den sidste type har vi rigtig mange af her på Århus Friskole. Der er arbejds hold, som indeholder madlavning, borddækning, opvask, rengøring og oprydning.

Der er musicals og cirkus i de forskellige grupper, som forvandler flere klasser til én flittig myretue. Der er legesøskendeordning mellem store og små, med det ansvar, der følger med. Der er de to store fester som 7. og 8. klasses lærere, forældre og elever står for. Der er klassekultur og sammenhængskraft, animationsprojekt i Blå, tur til København i Rød, udlandsrejse i 8. klasse og meget, meget mere.

De er alle sammen vigtige for, hvordan vi opfatter skolen, for den kultur som bærer det gode skoleliv og det, som vi er stolte af og gerne vil fremhæve, når vi præsenterer os for andre.

Forskellen på de to er, at det ene er lystbåret og virker, så længe lysten til fællesskabet er til stede, og så opløser det sig selv. Det andet er et, som man skal kæmpe og

arbejde for, og som vi godt ved skal være der for at vores hverdag hænger sammen, eller for at et bestemt mål kan blive indfriet. Det er et fællesskab, som bliver understøttet og muliggjort af, at nogle har et mål og et overblik for noget, som er større end os selv alene. Noget, der kun kan lade sig gøre, når vi i fællesskab bærer opgaven.

Et af disse forpligtigende fællesskaber er fastelavnsfesten. Det ville ikke være muligt at holde den fest uden et forpligtende fællesskab. Det ville nok heller ikke kunne gøres så godt uden at stå på skuldrene af alle de års erfaringer, der er gået forud, indenfor et forpligtende fællesskab.

I selve fastelavnsfesten findes der igen masser af forgreninger af forpligtende fællesskaber, som sat sammen bliver til selve festen. Det ville være at fortabe sig i detaljer at nævne dem alle, så jeg vil tage fat i en lille, men vigtig ting, nemlig det at lave en sang som en klasse skal optræde med for forældre, kammerater, for festen og for sig selv.

I LilleGul har vi en tradition, og et forpligtende fællesskab omkring at lave vores egen sang og vores egen dans til skolens fester.

Selve det at optræde ligger som en meget lystbetonet del af det fællesskab. Men vejen til scenen med det færdige resultat, er ikke nødvendigvis særlig lystbetonet. Det er børn i 6 – 8 års alderen, som er meget umiddelbare og meget fokuserede på, hvad de selv gerne vil, og hvad de synes er godt for dem selv. Hvilket kan være en udfordring i sig selv at arbejde med i det lystbetonede fællesskab, men som kræver mange og gode pædagogiske evner i et forpligtende fællesskab.

Et forpligtende fællesskab på Århus Friskole er også en demokratisk proces, og børnene skal inddrages mest muligt i selve skabelsen af sangen og dansen. Det er en tung og besværlig, men helt nødvendig og vigtig måde at gøre det på. Det er også her, at den største udfordring ligger, nemlig den at kunne lytte til og acceptere andres ideer og måder at se muligheder på.

Selve sangen bliver til i små grupper, som rimer ud fra en given overskrift. I år var det venskab.

Børnene rimer på ord, som popper op, når de tænker på det ord. Den voksnes opgave består i at understøtte og videreudvikle på det, som børnene finder på.

Til at starte med skød børnene bare løs med rim, som den voksne skrev ned. Eks. som Is – gris, mand – tand, hest – fest, test – pest, etc.

Derefter består opgaven i at folde rimene ud:

”Is rimer på gris.”

”Ok, hvad kan vi gøre med den is?”

”Vi kan spise den!”

”Kunne vi sige: vi spiser en is?”

"Ja!"

"Hvordan er det, når man spiser is?"

"Det er koldt, det er sommer, det er hyggeligt!"

"Okay, kan vi så sige at: Vi hygger os sammen og spiser en is?"

"Jaaa!"

"Is, det rimer på gris, hvordan får vi det til at passe sammen med: Vi hygger os sammen og spiser en is?"

"Vi rider på en gris med en is!"

"Kunne vi sige: Vi hygger os sammen og spiser en is, vi rider af sted på en gris?"

"JAAAAAA!"

Denne del af processen er meget voksenstyret, men ud fra børnenes idéer. Det skyldes mest den korte tid, vi har til at lave og øve sang, dans og rytme - 5 dage - og at resten af processen er meget afhængig af sangen, fordi rytme og dans bliver bygget op omkring den.

Derfor er der heller ikke konflikter forbundet med denne del ud over at forklare de børn, som ikke mener deres rim er blevet brugt, hvordan de er indgået i sangen alligevel.

Der, hvor meningene virkelig blev hårde, var, da en håndfuld piger havde lavet et forslag til sangens omkvæd med melodi og tekst.

"Hvorfor skal vi synge det?"

"Jeg synes, det er dårligt"

"Så vil jeg ikke være med"

"Kunne vi ikke synge dét, jeg har fundet på?" og meget andet af samme skuffe.

Det samme gjorde sig gældende, da dansetrinene skulle findes. Selvom alle bestemte en bevægelse, som var med i dansen, var det ikke begejstring over de andres input, der var fremherskende. Udtalelser som: "Det er dårligt", "Nu vil jeg ikke være med i dansegruppen længere", "Du kan ikke tvinge mig til at gøre det" og "Du bestemmer ikke, du er kun praktikant," var meldinger, som tog energien ud af enhver kreativitet.

Om den hårde tone skyldes øget fokus på vores børn; hvordan vi kan tilgodese dem og vores samfunds dyrkelse af individet, vil jeg ikke komme ind på her. Dog har jeg taget det med og i en parentes bemærket, at tonen er blevet hårdere end tidligere, og fællesskabstanken er under pres fra mange fronter.

Til sidst blev vi alligevel enige, og de hårde ord blev glemt af den glæde, det var at stå med et færdigt resultat, som vi var stolte af at vise frem for skolen, venner og familie.

Alle deltager på deres måde på scenen med rytmer eller sang, på gulvet med dans eller lidt ved siden af det hele, hvis det bliver for meget at skulle optræde og være så meget i centrum foran så mange mennesker, men alle er med og har bidraget med deres.

Det er her, i de 5 min. det tager at optræde, at alt det vi har været uenige om, træder i baggrunden og bliver overtaget af glæden over, at vi har et fedt show, noget godt at vise frem, for vi kan det - for vi har øvet os.

Det er også her at børnene opdager, at vi ikke kan undvære nogen, eller at ingen kan "melde sig ud", for alle har en vigtig rolle at udfylde, for at det hele fungerer, og alle ideerne passer godt ind i sammenhængen.

Det er også her, at børnene oplever, hvordan alt kan gå op i en højere enhed og har muligheden for at få en erfaring, der gør det muligt for dem at danne sig et overblik, de senere kan bruge i et forpligtende fællesskab. For vi har været igennem strid og hårde ord og opløftende idémangfoldighed, og det har været hårdt, men også sjovt, og det betyder, at vi kan stå der på scenen og fyre den af.

Når børnene i indskolingen kan gøre det og nyde resultatet af deres indsats og være stolte af deres bidrag til festen, så kan alle andre også...

Lad os derfor kæmpe for fællesskabet.

Fastelavnssangen

(Omkvæd og intro)

ÅÅÅÅÅÅ UUUUÅÅÅÅÅÅH
ÅÅÅÅÅÅ UUUUÅÅÅÅÅÅH
ÅÅÅÅÅÅ UUUUÅÅÅÅÅÅH

Jeg savner dig

Savner du mig?

Du er min beeeeeedste ven

Vi hygger os

og nu er det tid

til at ha di-di-discofest

(Versene råbe-rappes til tromme rytmer)

Vi har en hest

med discovest

Det er en test

og vi har ikke pest

Vi hygger os sammen

og spiser en is

Vi rider af sted
på en gris

Hatten af for katten
vi fester hele natten

Vi er bedste venner
Og gode til at tabe tænder

(Omkvæd)

Vi har en tiger
der elsker piger
Hver dag
der spiser den fire

Drengene husker
med deres muskler
Hvis du er fræk
kommer de med trusler

Vi skruer op for dansepladsen
(...)
Og svinger rundt med fru Madsen

(Omkvæd)

Vores orkester spiller til fester
med mange gæster

Alle vores rim
hænger sammen som lim

Vi har de blødeste hænder
og når vi aer vores fjender

Bliver de
til vores venner

Vi holder fastelavn
og det er mit navn

Du er min bedste ven
– sig det igen

X 3 med break

(Omkvæd og outro)

Nu skal vi alle sammen danse

Af Eva

Det er i mødet med andre, vi udvikler vores individualitet og styrker vores faglige og sociale færdigheder. Fællesskabet er derfor en vigtig del af fundamentet på Århus Friskole. Vi mener, at dialog og demokratiske processer er vejen til de bedste løsninger. Når børnene lærer at samarbejde og oplever glæden ved samarbejdet, lærer de at sætte sig ud over sig selv med blik for det fælles bedste.

Generelt er fællesskab kit, der binder samfund sammen. Specifikt er det én af vores skoles fire kerneværdier, som vi formulerede for ca. tre år siden. De tre andre er: Glæde, viden & færdigheder og udsyn.

Fællesskab forpligter, for demokrati, dialog og samfundsånd handler en hel del om at sætte sig ud over sig selv for at handle for det fælles, der opstår imellem os, og det er en læreproces.

Jeg er meget optaget af, hvordan værdien fællesskab anvendes i praksis på Århus Friskole, hvad det betyder konkret for børn og voksne, og hvordan vi videreudvikler på vores fællesskab.

Kerneverdier kan ret ofte blive som arvesølv, nogle artefakter, der findes frem og støves af ved særlige lejligheder. Så taber de deres værdi. Som visioner er værdier derimod bestandigt værdifulde, hvis vi hele tiden rækker ud efter dem og arbejder med dem i anvendt praksis - de skal være proces og ikke produkt!

På tv har man denne vinter kunnet følge Peter Myginds mission for fællesskabet og kampen mod mobning på en storkøbenhavnsk folkeskole. Teorier om mobning går på, at problemet skal findes i det mønster, hvori man er sammen. Det er et fællesskabsproblem og ikke den enkeltes, hvis der forekommer mobberi i en klasse. Mobning er ofte usynligt, i modsætning til drilleri, men det mærkes tydeligt på fællesskabet, der mistrives.

Spørgsmålet er vel, om der stadig er tale om fællesskab, hvis der forekommer mobberi? Det er næsten en negation og i hvert fald et paradoks.

Da jeg tilbage i 80'erne gik i Folkeskolen lærte min klasse sangen "Nu skal vi alle sammen danse". Den var god, syntes jeg. Jeg anede dengang ikke, at den er skrevet og produceret her på Århus Friskole, og jeg levede også fint i min uvidenhed. Sangen kunne bare et eller andet, vi kunne lide. Genhøret var derfor glædeligt, da jeg mødte den igen her på skolen, hvor vi stadig synger og danser den omtrent på samme måde, som jeg husker det fra dengang. Hele Salen er fuld af børn og voksne, der med hinanden i hænderne tonser rundt i en kæde. Luften bobler af varme og overstadighed, og alle er røde i kinderne og trykke i den velkendte ramme, sådan en gammel sang skaber. Det er faktisk lidt vemodigt, når vi efter otte- ti vers slutter sangen, trompeten tier, og kredsen opløses. Sang og musik er i høj grad fællesskabsskabende.

Anders fra SFO peger på den daglige samling kl. 14.30, hvor LilleGul sidder i ro, spiser og får læst historie op. Fællesskabet er her båret af, at børnene skal sidde stille og lytte efter, for at det bliver en rar oplevelse for alle. Det er det forpligtende fællesskab, tænker jeg, mens Anders fortæller. Det danner basis for parlamentarisme og kan netop ikke læres, hvis man er alene.

Der er aktivitets- og interessefællesskaber, der peger i innovative retninger: En voksen starter en aktivitet, og straks samler det børn til, der selv begynder efter læringsprincippet.

Børnene organiserer også fællesskaber samlet om en interesse; en leg, et spil, en kasse dukker eller plusplusser. Det er en naturlig ting for børnene at søge sammen i et fællesskab. Legen og udforskningen udvikles i fællesskabet.

Jeg spørger Gitte, lærer i StoreGul, hvordan hun mener, fællesskabet viser sig på vores skole. "Vi interesserer os for alle børn på skolen. Når en lille én græder, tager vi os af det, og det er en helt almindelig ting, at der er børn her på lærerværelset. Og det samme i grupperne: Vi er velkomne hos hinanden. Vi kender alle og tager os af de konflikter, der opstår, også uden at være klasselærer for de pågældende børn." Det er rigtigt, tænker jeg, det er jeg ofte vidne til. Omsorgen findes i fællesskabet, og den læres herigennem. Empati kan man ikke have for sig selv - den er rettet mod den anden. Gitte tilføjer: "Man kan også se det ved festerne. De gamle elever søger hjem til familien... til stammen.." Vi griner lidt over det temmelig 70'eraagtige udtryk og finder et andet synonym - klubben.

"Det er som om, alle konflikter er dampet af, og kun den gode historie er tilbage. Mange af de gamle elever bruger jo også hinanden fortsat. De fortsætter deres fællesskab."

Dét er jo netværk! En groundet version af LinkedIn baseret på ægte relationer.

"Man er opmærksom på hinanden, og den opmærksomhed rækker også ud blandt forældrene. Der var lige én, der stoppede mig på gangen og spurgte, om hun ikke skulle afløse mig i boden i morgen." Logistikken for fastelavnsfesten er en omfattende øvelse, og betænksomheden fra en forælder vidner om både ansvar og omsorg for dét, vi har kørende her sammen.

Birtha kommer ind på kontoret i et andet ærinde, og jeg spørger hende, hvordan hun oplever fællesskabet. Hun har trofast arbejdet her i 45 år, så hendes

vidnesbyrd er væsentligt. Svaret kommer prompte: "Når jeg har det dårligt, går jeg herhen", siger hun med et fast blik. "Det er et frirum. Her kobler jeg af!" Og det er da tankevækkende, at Birtha kan koble af blandt 200 snavsede tallerkener og krus, 400 stykker snasket bestik, diverse skåle, madrester, vandslask på gulvet og store drenge og piger, der ind imellem skal holdes noget til ilden for at blive færdige til tiden. Det er simpelt hen samhörigheden til fællesskabet, der trækker. Respekt for dét.

I 5. klasse har børnene en masse forskellige udsagn om fællesskab. Som research til denne artikel har jeg udarbejdet et spørgeskema, og på spørgsmålet: Hvad betyder fællesskabet for dig? svarer en klogt: "Hvis der ikke var et fællesskab, ville folk jo ikke holde sammen." En anden svarer kort og godt: "Alt".

På spørgsmålet: Hvad synes du fællesskabet gør for dig? svares der: "Fællesskabet giver tryghed og følelsen af, at der er nogen, der kan li' én" og: "At jeg glæder mig til at komme i skole, og at jeg føler mig tryk." For børnene er fællesskab en følelse mere end et formaliseret, strukturelt begreb.

Nogle ved nu, at fællesskabet er et dialektisk fænomen. På spørgsmålet om hvad de selv gør for at bevare det gode fællesskab, svarer de fx:

"Jeg prøver at sige hej og farvel og spørger, om de vil lege og være sammen."

"Jeg prøver at få alle med i det og gør plads til de andre." Sådanne udsagn vidner ikke bare om pli og social intelligens, men også om medmenneskelighed og i videre forstand – om samfundsånd.

Fællesskabet udvandes som begreb, hvis det skal kunne holde til alt. Det sprænges indefra af sin egen modsætning; det ikke-samhörige og ikke-samfundsånden. Den enkeltes integritet skal respekteres, og mobberi er bare ikke i orden, synes børnene. På spørgsmålet: Skal fællesskabet kunne rumme alt? udtrykker en dreng det således: "Nej, det er for stort et krav." Det er flot formuleret af en 11-årig, der har sin integritet.

Fællesskabet må netop aldrig blive et negativt fællesskab, der bosser og nedgør den enkelte. Det skal hele tiden udvikle og understøtte det fælles bedste. Det betyder ikke, at fællesskabet ikke skal kunne handskes med problemstillinger af alvorligere karakter. Det skal blot ske i børnehøjde og være problemstillinger, som børnene i samarbejde kan overkomme. Peter Mygind har vist i tv, at det er muligt, og hver dag over hele landet arbejder lærere og pædagoger seriøst på opgaven – også på vores skole.

Fællesskab er en ægte værdi på Århus Friskole, der har væsentlig betydning for børn og voksne. Det opleves både som formaliseret, pædagogisk struktur og som en følelse i mangfoldige sammenhænge, og så er det som en kædedans i flow.

Vi skal passe godt på vores fællesskab, være i proces med det, blive ved med at afsøge den gode, anvendte praksis for det og udvikle på det i samarbejde. I bredere og videre forstand handler det om dannelse til samfundsånd og demokrati og om uddannelse til det store fællesskab, der venter derude.

Et nyt forum for fællesskab er i disse dage i støbeskeen - et elevråd. Det er mit håb at kunne skrive om det næste år!

"Nødhjælpskassen" **- en kærlig hilsen fra fællesskabet**

Af Gitte

En af de store begivenheder i et skoleliv på Århus Friskole er 8. klasses turen. For de yngste elever kan det være en meget abstrakt størrelse, man ikke helt forstår, men jo ældre man bliver, jo mere begynder forestillingerne om turen at fylde. Og når man går i 8. klasse, så gør man sig mange forestillinger om turen, man er spændt og glæder sig helt vildt.

Den første dag i marts tog vi afsked med 8. kl. Eleverne i 8. kl. havde samlet hele skolen til fælles afsked. De fortalte ganske kort om, hvor de skulle hen, hvor de skulle bo, og i grove træk om, hvad programmet for turen var. Vi så ruten på det store verdenskort og sluttede af med at synge "Pelorinho". 9. klasse blev helt fjollede og glade, da de bagefter mindedes deres egen tur sidste år. Et par piger fra 7. kl. undrede sig over, hvor hurtigt tiden flyver af sted, og at det allerede er deres tur til at rejse ud i verden til næste år. Et par drenge fra LilleGul snakkede om, hvilke farlige dyr der egentlig findes i Brasilien.

En af de traditioner, jeg holder meget af ved 8. klasses turen, er "Nødhjælpskassen". I ugen op til rejsen skriver alle elever på skolen et brev eller tegner en tegning til eleverne i 8. kl. Mange breve er meget personlige og kærlige, andre er skøre og sjove. Og nogle er fyldt med spørgsmål om det fremmede land.

For de små elever kan det være lidt svært at skrive til nogen man ikke helt kender. Vi lærere plejer at sige, at det ikke gør noget. Det vigtigste er, at alle får skrevet en hilsen, fordi vi ved, hvor glade de store bliver for brevene, når de sidder derude i verden og savner os, og fordi det jo altid er en god idé at øve sig i at sende en sød hilsen. Men også fordi traditionerne og fortællingerne omkring rejsen er vores fælles historie.

Eksotiske ord som "Nalva", "Lensois" og "Baguncaco" har de fleste elever på skolen hørt, sikkert uden helt at forstå, hvad de betyder. Det gør ikke noget! Med tiden, og specielt når man nærmer sig 8. klasse, forstår man pludselig magien bag de fremmede ord. Så bliver de til helt konkrete steder og personer, som man skal besøge på sin rejse.

Alle klasser har brugt en lille time på at skrive og tegne. Og laver man et lille regnestykke over, hvor mange minutters søde tanker, der er blevet tænkt, og hilsner, der er blevet formuleret, ja så bliver det til mindst 8.100 minutters god energi! Disse mange breve pakkes ned i en kasse, der også forsynes med lidt sødt... (Jeg vil ikke afsløre hvad det helt nøjagtigt er, vi putter i kassen, for det skal jo være en overraskelse, også for de kommende klasser!)

Nødhjælpskassen er fyldt med spørgsmål, tanker, hilsner, god energi og kærlighed fra alle på skolen - fra det store fællesskab.

Kassen forsegles med mange meter tape, så den ikke kommer til at slippe ud.

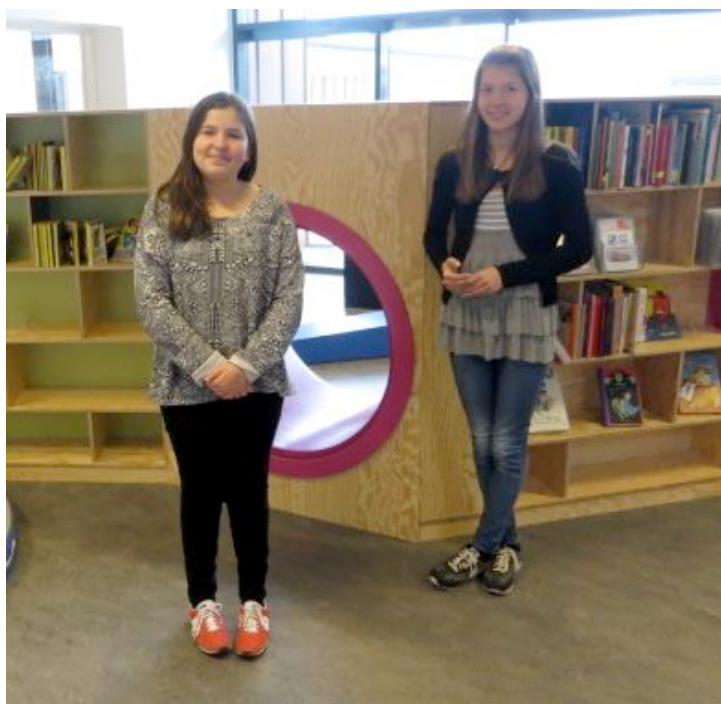
Kassen sendes med de rejsende og åbnes først, når man er halvvejs gennem turen. Man skal lige have fået far, mor og Friskolen lidt på afstand, førend man begynder at savne det hele igen. Sådan er det bare! Og så er det, man har brug for lidt nødhjælp fra fællesskabet i det kolde nord.

Billeder fra sidste års 8. klasses tur i Vestindien. Frederik læser breve op.

Da vi sidste år sad på Virgin Islands og var begyndt at savne jer lidt, åbnede vi Nødhjælpskassen. Det var et stort øjeblik! Den var fyldt med søde hilsener, og alle blev meget rørte. Vi grinede og græd og læste næsten alle 180 breve højt for hinanden! Det er en kærlig hilsen, der vil noget!

Praktik på en anden skole

Af Hans Martin

Som klasselærer i 6. klasse er jeg for tiden midt i at håndtere et gammelt friskolefænomen: Folkeskolepraktik. Så det falder naturligt at lade mit bidrag til dette årsmagasin handle om denne særlige ordning.

Folkeskolepraktik er et levn fra de dage, hvor friskolebørn vidste meget lidt om den almindelige danske folkeskole. Forestillinger om folkeskolen som et ikke-hyggeagtigt, autoritært fængsel med ubehagelig strenghed og disciplin og forestillinger om folkeskolen som en skole med en masse fagfaglig undervisning og superdygtige elever. På samme tid et mereværd og et mindreværd. Og så var det jo sådan for 20-30 år siden, at friskolebørn boede spredt udover kommunen, og deres nabobørn og venner fra vejen gik på den lokale folkeskole, så de havde samtidig folkeskolebørn tæt inde på livet.

Kloge folk på Friskolen fik så den glimrende idé at etablere en folkeskolepraktik; for at lade afprøve de forestillinger friskolebørnene havde og for at styrke de relationer, børnene havde i deres nærmiljø. Og hvor praktikken på de øvrige klassetrin varede i en uge, varede den i 6. klasse to uger. Og sådan er det stadig; to ugers folkeskolepraktik i 6. klasse. At folkeskolepraktikken foregår på 6. klassetrin er også velvalgt; her er børnene stadig ret smidige i deres identitetsdannelse, gode til at forholde sig og gode til at opleve nyt.

Og succeshistorierne er mange. Spørger man gamle elever, der har forladt skolen for 10-20-30 år siden, så kan de alle huske deres folkeskolepraktik. De fleste husker det som et både udfordrende, spændende og givende forløb.

Og traditionen lever endnu, med den lille forskel at vi nok bør omdøbe folkeskolepraktik til skolepraktik. Det er nemlig blevet mærkbart sværere at få folkeskoler til at være værter for denne praktik. En del af forklaringen er, at kontakt til folkeskoler i dag er blevet meget mere formel; al kommunikation går gennem kontoret og mere eller mindre begejstrede administratorer, som kan vælge at se vores ordning som ubelejligt ekstraarbejde. Derfor er 4 børn fra nuværende 6. årgang i praktik på privatskoler i stedet for folkeskoler. I min optik gør det ikke den store forskel, for at opleve en anden skolekultur synes for mig at være det vigtigste mål. At forholde sig til andre er at forholde sig til sig selv og det kan lige så godt være i en fremmed privatskolekultur, som det kan være i en fremmed folkeskolekultur.

For børnene i 6. klasse er denne praktik en voldsom udfordring, en udfordring på linje med konfirmation eller 8. klassetur. Og klart nok - det er da en stor opgave, vi stiller dér, især på det personlige plan. Er jeg god nok? Kan jeg følge med i timerne? Er de søde ved mig? Kan jeg klare at holde mit lille foredrag om Friskolen foran en hel klasse? STORE udfordringer!

Og det er fint, vi elsker store udfordringer. Og vi skal jo også gøre os klar til at møde og aktivt involvere os i en gruppe unge, når vi lige om snart skal på 8. klassetur.

Så udrustet med bævende hjerte og det lille hjemmefra øvede foredrag om Århus Friskole, pakker de deres tasker og sover dårligt natten til den første praktikdag på fremmed grund.

Uha da! Tænk, hvis vi voksne skulle kastes ud på en fremmed arbejdsplads i 14 dage! Der ville blive nok at forholde sig til.

Undervejs i praktikperioden besøger klasselæreren børnene på deres praktikskoler. Hvis jeg kan, dumper jeg ind i en hjemkundskabstime (for det er et fag, mange friskolebørn ser frem til at opleve) eller et spisebordskvarter i kantinen, hvor Lars Madfar pludselig bliver omtalt som noget lignende Jamie Olivers storebror.

Der er ingen tvivl om, at skolepraktikken sætter sving i børnenes tanker og refleksioner; hvad er en god skole? Hvad er god undervisning? Hvad er god klassekultur? Hvad er en god elev, og hvad er en god lærer? Vigtige issues og god proces!

Når børnene så vender hjem fra praktikken, er det ofte med en styrket kærlighed til Friskolen. Kærlighed til stemningen, musikken, trygheden, lærerne - og især til Lars Madfar... Samtidig har de også kritikpunkter: Hvorfor har vi ikke noget skolebibliotek? Hvorfor er der mere larm i timerne i vores klasse end i praktikklassen? Nogle børn føler sig fristet af en masse nye venner og nye muligheder og overvejer et skoleskift, og det er fint! I hvert fald er det en styrkende oplevelse at have klaret udfordringen, en erfaring, der giver mod og selvbevidsthed, og det er jo der, vi skal hen!

Det jeg glæder mig allermest til, når min klasse kommer hjem (ja, det hedder vel "hjem"...) er, at høre deres historier, hvad de har oplevet, og hvad der har givet dem nyt syn på skolegang. Mit arbejde består især i at sørge for, at de kan dele deres erfaringer i klassen og i at tematisere de vigtigste forskelle på Friskolen og andre skoleformer.

Skolepraktik er en god opfindelse. Den burde være mere udbredt, men selvom vi inviterer til at gæsteskolerne sender elever i praktik eller bare på besøg hos os, sker det yderst sjældent. Ærgerligt, for det er godt for alle at opleve nyt, og det er godt at arbejde med at kende sig selv gennem mødet med andre kulturer om det så er erhvervspraktik, 8. klasseset eller skolepraktik.

Inklusion- det er noget vi gør sammen

Af Ingrid

Nye vilkår

Lige nu bliver der talt meget om inklusion. Der er mange kritiske røster og nogen steder stor nervøsitet. Nogen opfatter inklusion som det nye hurra-ord, der skal få endnu en besparelse til at glide ned.

Også på vores område kan de nye tiltag gøre, at vi på sigt får færre midler at gøre med. Til gengæld får vi en større frihed til at forvalte midlerne til de svageste elever på en mere fleksibel og hensigtsmæssig måde. Der bliver mindre administration. Oveni er der politisk og fagpolitisk ballade. Er det virkelig meningen, at lærernes overenskomst skal finansiere heldagsskole, osv. Alt det bliver der arbejdet med her og på andre fronter. Når det er sagt, synes jeg dybest set, at inklusion er en mere rigtig måde at se på børn. En måde, der i højere grad klinger sammen med vores børnesyn. Det understreger vigtigheden af, at hvis vi skal have børn yderligere undersøgt, så skal det være for at blive klogere på pædagogikken, ikke for at få råd til at give den nødvendige indsats. Det samme er allerede sket på SFO-området, hvor det tidligere var muligt at få støtte, hvis man var handicapklassificeret. Nu er den støtte en del af det almindelige tilskud, medmindre man har brug for støtte hele tiden.

Fremover kan vi søge individuel støtte til børn med behov på 12 ugentlige lektioner og derover, ligesom der kan søges it-rygsæk til børn med det behov. Andre særlige behov skal dækkes af skolens almindelige tilskud, dog således at vi får en andel af de samlede specialundervisningsmidler, der bliver administreret af Kvalitets-og tilsynsstyrelsen. I hvert fald de første to år, som bliver betegnet som en overgangsordning. Her bliver der skelet til, hvad de enkelte skoler hidtil har fået tildelt til støtte af enkelte børn. Hos os betyder det helt konkret, at vi næste år har stort set det samme som nu, året efter lidt mindre.

Det er jo de samme børn, vi har. Og børnene er lige så forskellige, som de plejer at være. Set med mine øjne betyder det, at vi i endnu højere grad end tidligere må blive gode til at differentiere og til at satse på børnenes selvstændighed. Og at vi må kigge på vores egen praksis og sprede den viden, der hidtil har været betegnet som specialpædagogisk viden. Det kræver øget samarbejde, sparring og mulighed for supervision.

Der vil være lige så mange børn, der har brug for ekstra læsehjælp. Der vil være lige så mange urolige børn. Der vil være lige så mange familier med sociale problemer, sygdom, skilsmisse, alkoholmisbrug. Der vil være lige så meget angst. Der vil være lige så mange børn med diagnoser og øget sårbarhed. Der vil være lige så meget usikkerhed om børneopdragelse.

Hvad gør vi så?

Vi laver et inklusionsteam. Teamet kommer til at bestå af Karin, Marianne, Lars fra SFO og undertegnede. Udover vores almindelige arbejdsopgaver i skole og SFO vil vi fungere som et resursecenter vedrørende børn med særlige behov.

Det er en forudsætning, at teamet er tilgængeligt for alle ansatte, dvs. sager kan tages op, der refereres fra møder, der er åbenhed/gennemskelighed. Teamet kan prioritere, hvor der skal sættes særligt ind. Det vil sige, at der omprioriteres efter behov.

Teamet mødes hver 14. dag, skiftevis en og to timer. Vi satser på gensidig inspiration, udvikling og sparring til gavn for skolen og os selv.

Vi arbejder med læring, trivsel og sparring. Konkret bliver det sådan, at Karin mest har timer i Rød og Store Gul, Marianne har som en del af sit skema 3-4 lektioner til AKT-arbejde fordelt på hele skolen, Lars arbejder i SFO som nu, men er med til møder i inklusionsteamet. Jeg er teamleder, men har nu nogen at dele med. Det aflaster mig, kvalificerer arbejdet og styrker samarbejdet med SFO. Samtidig har jeg læsetimer i Lillegul og Blå; ligesom der fortsat er behov for individuel støtte, smågrupper, elevsamtaler, forældrevejledning, etc.

En forestående opgave er at revidere vores trivselspolitik, som er blevet forældet. Det glæder jeg mig til at tage hul på sammen med Sanna fra bestyrelsen og teamet. Som teamleder samarbejder jeg med Eva om teamets dispositioner.

Vi henter hjælp udefra

Ligesom nu henter vi hjælp udefra, når det er nødvendigt. Det kan være sparring, rådgivning med skolepsykolog eller læsekonsulent. Det kan være socialforvaltning eller familierådgivning, hvis vi kan se, at der er brug for hjælp derhjemme. Det kan være skolelæge, BUC, Basisteam, private psykologer, private psykiatere etc.

Det betyder, at der fortsat vil være netværksmøder om enkelte børn og ekstra forældresamarbejde, når der er brug for det. Det nye er, at vi er flere til at varetage disse opgaver, og at vi kan sparre med hinanden.

Klassekonference

Et andet nyt tiltag kan blive klassekonferencer, hvor klasserne årligt evalueres sammen med klasselærere, evt. andre relevante lærere, samt Eva og jeg. Hensigten er at gøre status, inspirere og afdække behov. Er der brug for en særlig indsats, observation, sparring eller lignende?

Vi er endnu ikke færdige med at finde ud af, hvordan det helt konkret skal foregå. For mig at se er det vigtigt at ansvaret og initiativet fortsat ligger i teamene. Man skal ikke vente på en klassekonference for at gøre noget. Det er mere sammenligneligt med fx en læseprøve, hvor hensigten jo er at supplere dansklærerens viden.

Det er noget vi arbejder videre med, når der bliver lidt mere luft på kontoret.

Praktikken på Århus Friskole

Af Jeppe

Der har lige været fastelavnsfest på skolen, og i den forbindelse arrangerer Århus Friskoles Venner et møde mellem gamle elever og den 9.klasse, der her til sommer skal videre i deres liv og hermed afslutter deres skoleliv på ÅF.

Det er ikke en tilfældig gruppe af gamle elever, der kommer tilbage til fastelavnsfesten for at bruge en formiddag på dels at mødes med hinanden dels at fortælle 9.klasse om, hvad de har fået tiden til at gå med, siden de gik ud af skolen. Det er nemlig 9. klasses gamle "Store søskende", dvs. de store børn, som tog sig af nuværende 9.klasse, da de gik i børnehaveklassen og 1. klasse.

Der er mange interessante fortællinger om rejser, kurser, og højskoleophold, om nysgerrighed og tvivl om uddannelsesvalg, men gennemgående for mødet er oplevelsen af det store gå på mod og lyst til at udfordre sig selv, der ligger i de historier, alle fortæller: "Kast jer ud i noget", "udfordr jer selv", sørg for at få afprøvet de ting, I drømmer om," "rejs," osv..

Jeg har været med til disse møder mellem "gamle" og nuværende elever mange gange, og det er altid en stor og spændende oplevelse at være med til. Jeg sidder altid tilbage med den samme fornemmelse: Hvor er de seje og åbne overfor verden – hvad kan jeg? Hvad vil jeg? Og så kaster de sig bare ud i det.

Da jeg så et par uger efter skal have min egen 5.kl. i praktik for tredje gang (man starter jo med en 3-dages praktik i 3.kl, når man er på Århus Friskole) så slog specielt en af fortællingerne fra den gamle 9.klasse mig:

Astrid er pt. i lære som guldsmed oppe i Frederikshavn. Det er meget svært at komme ind på studiet som guldsmed. Man bliver optaget ved, at man sender nogle af de ting, man har lavet, ind, de bliver vurderet, og hun var så en af de få, der kom ind. Men et er at komme ind på skolen, det næste er, at du skal finde en praktikplads efter grundforløbet – meget svært. Astrid havde, sammen med sin mor, kørt landet tyndt for at lægge uopfordrede ansøgninger hos diverse guldsmede. Til sidst gav det bonus oppe i Frederikshavn, hvor Astrid havde været til samtale hos en guldsmed, som godt nok ikke havde brug for en praktikant, men dog gerne ville se, hvad hun havde at vise frem. Efter samtalen vendte Astrid næsen hjemad mod Århus, hun regnede ikke med noget, men på vej hjem i bilen, ringede mobilen. Guldsmeden oppe i Frederikshavn havde ændret mening og ville gerne tilbyde Astrid en praktikplads! Stor glæde selvfølgelig; der er kun ca. 10 guldsmedeelever om året, der får en praktikplads i Danmark.

Der var mange andre gode historier, men grunden til, at jeg kom til at tænke på Astrids historie var, at da jeg var klasselærer for Astrid i 7.klasse, var jeg ude at besøge hende i en smykkebutik inde i Århus, hvor hun sad sammen med indehaveren og producerede smykker. Jeg husker, at Astrid nød sin praktik, hun var dygtig og kreativ og arbejdet var interessant. Butikkens indehaver roste Astrid meget og var glad for at have hende i praktik. Astrid har efter Friskolen haft fritidsjob i den samme butik. Det kan være en tilfældighed, at Astrid har valgt at blive guldsmed, men det kan også godt være, at kimen til hendes uddannelsesvalg blev lagt allerede i en praktik i 7.klasse. Det tror jeg.

Det leder hen til, hvor vigtig de praktikperioder, vi har på skolen, er. Når man går på Friskolen har man været i 4 arbejdspraktikker, en folkeskolepraktik, en udenlandspraktik (8.kl.turen) og til sidst brobygning i 8. og 9.klasse, hvor man kommer til at stifte bekendtskab med gymnasie-, HF- og fagskole-uddannelserne. Enkelte elever kan komme i praktik i hæren og hos politiet, men det skal der søges specifikt om. Dvs. at

man har været i en eller anden form for praktik mindst 8 gange i sin skoletid, når man forlader ÅF.

Jeg mener, at det giver vores børn på ÅF en bred fornemmelse for, hvad man kan, og hvad der foregår ude i virkeligheden, mens man selv går i skole. Derudover lærer børnene at præsentere sig selv overfor voksne, som ikke kender dem i forvejen. De lærer, at det, de kan, er noget værd og kan bruges til noget. Praktikkerne giver dem en retningsfornemmelse, når de pludselig står og er færdige med grundskolen.

Jeg erindrer, hvilken tom og mærkelig fornemmelse det var at stå for sidste gang og kigge rundt i den skolegård, på en 500 elever stor folkeskole oppe ved Viborg, hvor jeg havde tilbragt de sidste 3 år af min skoletid. Jeg anede ikke, hvad jeg skulle – selvfølgelig fandt jeg ud af det, men mit ene praktikophold hos en fotograf, hvor jeg håbede på at skulle lære om at fotografere, men blev sat til at rydde kælderens for våde, mugne papkasser, flyttede absolut intet i forhold til at blive mere bevidst om, hvad jeg senere skulle.

Nå, der er løbet meget vand i åen siden da, og folkeskolen er en helt anden. Heldigvis.

Det er forældrenes opgave at være med til at finde et godt praktiksted til deres børn, og det kan være en svær opgave ind imellem. Især når børnene ikke er så gamle. Men tænk på at i hver gang er med til at give jeres børn en fantastisk vigtig oplevelse og viden om verden og egen formåen.

Jeg har i år haft børn fra 5.klasse i praktik som: Børnehavepædagog, baker, SFO-pædagog, skolelærer, fritidsklub-pædagog, cirkusartister, ansat i designsmykkebutik, ansat i café, ansat på "Godsbanen", praktik-lærer, ansat i en helsekostbutik, ansat i musikbutik og hundelufter.

Der har været mange andre betegnelser andre år. Når alle mødes på skolen ugen efter, fremlægger alle fra deres praktikker. Det giver en stor viden til alle, og børnene er meget interesserede i at høre om de andres steder.

Vi lærere er altid rundt og besøge børnene på deres praktikpladser, og det er en stor oplevelse at blive vist rundt og få fortalt om arbejdspladserne af børn, der er ivrige og engagerede og ikke mindst at møde deres "arbejdsgivere". Der er altid mange smil og mange positive tilkendegivelser. Mange praktiksteder ønsker at få besøg af børn fra ÅF en anden gang. Der bliver etableret kontakter.

Fremtiden

Jeg har snakket med forskellige om det gode ved praktikkerne, og der kom en idé op, som jeg kunne tænke mig, der blev gjort noget ved.

Vi har i forvejen, gennem årene, samlet adresser på gode praktiksteder, dem har vi liggende på nettet – men de er inaktive i den forstand, at det jo bare er notater, og at det derfor ikke er sikkert at de stadig eksisterer - praktikstederne. Når man så får sådan en liste i hånden og begynder at ringe rundt, viser det sig, at der er flere af stederne, der ikke er interesserede i praktikanter, og det er lidt ærgerligt at skulle bruge tid på det år efter år.

Jeg kunne tænke mig, at der blev oprettet et aktivt praktikregister på nettet, hvor I forældre, eller andre interesserede kan lægge oplysninger ud om praktikant-pladser. Så det ikke bare var på forældremøder i egne klasser, at man sad og udvekslede gode ideer til praktiksteder.

Hvis man er interesseret i at have en praktikant, skal man kunne lægge oplysning ud om sit praktiksted. En beskrivelse af, hvad børnene kan lære der, og hvad de kan være med til. Oplysning om arbejdstid, om perioder, hvor det vil være ønskeligt at have en eller flere praktikanter, også om hvornår det ikke er muligt. Eksempelvis: "Jeg vil

gerne have praktikanter i min virksomhed fra januar – 15. april, men efter denne dato er der for travlt i firmaet pga. ... Praktikanter ønskes igen efter september måned.” Oplysninger om ønsket aldersgruppe, hvad skal man kunne, hvad man eventuelt skal medbringe osv. Endelig ville det være godt med nogle oplysninger om, hvilke kontakter til andre praktiksteder I eventuelt kan formidle, ideer til hvad der er godt at prøve osv..

Hele registret/praktiksteds-banken over praktiksteder og forbindelser til praktiksteder skal kunne redigeres af jer forældre, præcis når I har lyst og tid, dvs. at det skal kunne gøres uden at skulle aftale med en ”administrator”, uden tilladelser, kodeord osv. Kodeordene skal være ”let tilgængelig”.

Det gør selvfølgelig ”praktiksteds-banken” sårbar overfor hærg/hacking, men det bliver til gengæld meget let at ændre i oplysningerne for jer, der kan tilbyde praktikpladser, altså et levende register, der kunne være super at benytte, når man som forældre skal finde praktikplads til sit barn.

Det ville jeg ønske mig, at der var nogen, der ville sætte i gang og arbejde videre med. Det kræver overblik på computerfronten, og det er der garanteret nogen af jer, der har.

Hvis nogen af jer har tid, energi og forstand på IT er dette en opfordring til at springe ud i det og kontakte mig.

Karins rum

Af Karin

I forbindelse med ombygning af bl.a. nuværende Rød gruppe har jeg endelig fået et godt lokale, hvor jeg kan undervise små hold. Det er rart både for mig og for børnene, at vi ikke skal "rejse" rundt med vores materiale. Før har jeg undervist på depoter, i hjørner, i det bagerste rum hos Ingrid - altså når der ikke var andre møder og i sundhedsplejerskens rum, når det ikke blev brugt af hende og andre.

Første idé med det gamle fritterum var, at der nu måtte være mulighed for et lille bibliotek. Det ville jeg gerne bestyre. Den gamle Fritter havde jo hylder. Så ind med gode bøger. Der er fagbøger, letlæsningsbøger og mere digre værker. Noget for enhver smag. Af og til dukker der nye bøger op, som nogen donerer. Det er vi rigtig glade for. Bibliotek i Rød gruppe har vist sig at være en rigtig god idé. Der er mange læsere, både når man skal, men også bare fordi det er skønt at fordybe sig og glemme tid og sted. Der er også ro til at læse i "Karins rum", både i timerne og i frikvartererne.

Næste idé: Et sted til Rød gruppes printer, et sted hvor den kan stå nogenlunde i fred. Sådan blev det så, og det fungerer fint. Bliver rummet brugt, lister de elever ind, der er ved at printe og venter på deres papirer.

Et sted til små hold og et gruppearbejdsrum, det var oplagt. Jeg var spændt på, hvordan det ville fungere med alt det glas; det lidt transparente arbejdsrum. Ville vi føle os forstyrrede inde i rummet, ville det føles generende, at nogen kunne se os? Ville koncentrationen nemt kunne brydes?

Mine bekymringer har vist sig at være særdeles grundløse, det er de fleste bekymringer heldigvis. Det lille rum har fået et utal af funktioner. Det er nemt at se, om der er optaget. Det bruges til drenge- og pigemøder, til at tegne fantastiske cupcakes, til gruppearbejde for 7. klasses drenge og til læsere. Til projektarbejde, når man virkelig skal koncentrere sig, til lærerige spil, når der skal være afbræk i stoveudfordringen, til undervisning i spansk udført af elever fra 6. klasse, til matematikkurser for at få helt fat i, hvordan man regner med brøker og procenter, til at fordybe sig i brugen af stoveprogrammet på IT-rygsækken og meget andet.

Inde i det rum er der ikke vilde lege og høje stemmer. Børnene søger det, ofte spørger flere

om, om de må komme med, når jeg underviser i små hold. Det er der tit mulighed for. Det er i høj grad blevet et inkluderende lokale og med alle de funktioner, som hører med til vores skole af praktiske, sociale og faglige arbejdsfelter, er dette et tydeligt billede på inklusion.

Inklusion – et fællesskabsprojekt

Af Lars, SFO

Begrebet inklusion bliver i denne tid diskuteret i stort set alle medier og på stort set alle niveauer. Den politiske debat handler om, hvorvidt inklusion er et fint begreb pakket ind i en socialpædagogisk sparerunde eller er et gennemtænkt pædagogisk tiltag.

Pædagoger og lærere diskuterer om, hvem det gavner, og om nogle børn kommer i klemme.

Nogle forældre er bekymrede for, om deres børns trivsel og indlæring bliver forstyrret ved udsigten til flere børn med særlige behov i klasserne, mens disse børns forældre er bekymret for, om deres børn ender med at blive ekskluderet frem for inkluderet...

Hvad tænker du?

Hvad betyder inklusion og hvorfor?

Ordet inklusion betyder egentligt *at omfatte* eller *at medregne*, men ser vi på begrebet i pædagogisk sammenhæng, er det selvfølgelig mere komplekst. At inkludere mennesker med særlige behov giver mange udfordringer. Men med den rette investering og en fælles forståelse blandt lærere, forældre og pædagoger, er jeg overbevist om, at Århus Friskole kan lykkes med, samt være en inspirationskilde for, hvordan inklusion kan integreres.

Grunden til denne optimisme er, at vi allerede på ÅF arbejder med, at børn skal behandles forskelligt og vigtigheden af at kunne indgå i et fælleskab.

Vi skal se forskelligheden som en styrke for både individet og fællesskabet. Når børn lærer, at alle har særlige behov, og vi alle kan byde ind til fællesskabet, så oplever vi også tryk og rummelighed. To afgørende forudsætninger for et godt socialt og kognitivt læringsrum.

Begrænsninger ved isoleret specialviden

Med 10 års specialpædagogisk erfaring på behandlingshjemmet Dalgården, har jeg siden jeg startede på ÅF, ofte set tilbage på vores indretning af dette specialmiljø. Jeg har flere gange tvivlet på, om det rigtige nu også er at opbygge adskilte fælleskaber, hvor børn og unge spejler deres identitet i andre med samme vanskeligheder. Selv om den pædagogiske viden bliver samlet og kompetencerne er høje, så er vores fornemste opgave at gøre disse mennesker klar til at kunne klare sig selv i samspil med andre jævnaldrende og med det nærmiljø, de skal leve i. Jeg vil understrege, at behandlingshjem stadig er den mest rigtige løsning for nogle af de børn, der er der. Jeg tror, der er en gruppe af børn med særlige behov, som ville kunne rummes i de forskellige skoler og institutioner, hvis vi som fagfolk var bedre klædt på til denne opgave.

Vi skal ændre vores syn på særlige behov

Hvis inklusion skal kunne lykkes, må vi ændre vores syn på, at "nogen" skal integreres på specielle præmisser. Vi må tro på, at alle har noget at tilbyde fællesskabet, og at alle ud fra den præmis er lige... men ikke **ens**. Det er i den sammenhæng vigtigt, at anerkende vores forskellige udgangspunkt for at indgå i det på forhånd definerede fælleskab, og acceptere at børn skal kunne have nogle rum og tidspunkter, hvor egne regler for fælleskab bliver lavet.

Jeg mener, vi skal fokusere på fællesskabs begrebet i skolen, som vi fokuserer på andre værdiladede begreber som demokrati, miljø, ytringsfrihed osv. Børn skal lære, hvad det vil sige at indgå i et fællesskab og hvis man kan det, er der stor chance for, at inklusion kan lykkes.

Hvad kan vi gøre

Som jeg skrev i indledningen, gør vi allerede mange fine ting men vi kan altid blive lidt bedre. Vi har i SFO'en i øjeblikket fokus på følgende tre områder:

- Beskrive det enkelte barn.
- Være til stede der hvor tingene sker.
- Fokus på relationen og den enkelte aktivitet.

Vi er i SFO'en begyndt at lave en ressourceprofil på alle børn, når de har været hos os i ca. et halvt år. Det er et pædagogisk redskab til at fokusere på, hvad det enkelte barn kan, og hvor det har sine kompetencer. Det betyder, at vi får vores fokus mere på, hvor barnet har noget at byde på, fremfor for en mere traditionel beskrivelse som "den vilde dreng" "den stille pige", osv.

Derudover har vi kigget på, hvor børnene opholder sig i større fællesskaber og derefter sat en voksen til at være der. Det er primært udeområder, salen og vores to fællesrum. Den voksne kan udover at løse konflikter også observere, hvor og hvem der skal støttes i forhold til at indgå i fællesskabet. Der er også mulighed for at lave refleksion med børnene, når tingene sker.

Den sidste ting, vi har taget fat på, er, at acceptere at relationen skal være på plads, hvis den enkelte skal føle et ejerskab over fællesskabet. Vi arbejder på flere niveauer med relationsbåret pædagogik. Et af tiltagene er at udfylde et skema med de forskellige aktiviteters kvaliteter/læringsrum. Aktiviteten bliver beskrevet med overskrifter som:

Sociale kompetencer, færdigheder, relationsmuligheder, fin- og grovmotorik. Det giver os en god mulighed for bevidst at sætte forskellige børn sammen i interesseaktiviteter og udnytte aktivitetens læringsrum.

Jeg tror på det

Jeg mener ikke at vi/man behøver at være bange for, at udviklingen går i denne retning. Jeg tror virkelig på, at vi kan sætte Århus Friskoles store varemærke FÆLLESSKAB endnu mere på dagsordenen og vise, ikke bare os selv, men også vores omgivelser, at uden børn og unge med forståelse for andre og fællesskabet bliver vores samfund fattigt.

Men hvis det skal lykkes må ledelse, pædagoger, lærere og forældre være forholdsvis enige om, hvilken retning vi kører..... go' tur!

Om arbejdet med festerne

Af Ole

En af de mange ting, der samler vores skole, er de årlige fester. De binder børn, forældre og ansatte sammen. De forbinder nutid og fortid, fordi de, der tidligere var på skolen, vender tilbage til festerne. Det være sig gamle elever, tidligere forældre og ansatte.

Der er mange aktører i sving for at skabe en fest for omkring 1000 mennesker. Der er over år oparbejdet ret gode rammer for festerne. Det være sig indretning af lokaler og arealer, udstyr og faciliteter. Gode ideer og måder at organisere arbejdet på går videre fra år til år, således at der er et væld af erfaringer at trække på, for de der for første gang skal stå for dagen. Det er et stort arbejde, der til gengæld giver rigtig god mening, når det lykkes både for gæster og arrangører.

Festerne fylder i ugerne op til festen i mange klasser, og i særlig grad for den klasse, der står for tur til at være arrangører. Det er nu hvert år 7. klasse, der afholder fastelavnsfesten og samme klasse igen til Høstival, når klassen lige er startet i 8. klasse. Begge gange har klassen med forældre og lærer brug for hjælp fra andre dele af skolen, og på det punkt er der sket en ændring ved de sidste 3 fester.

Engang var det nemlig 8. klasse, der stod for såvel Høstival som Fastelavn. Men 8. klasseturene ændrede sig, bl.a. fordi nye rejsemål oftest medførte rejse i marts måned i stedet for i maj. En pæn række år i træk betød det, at 8. klasse skulle af sted på 8. classes tur umiddelbart efter klassens sidste opgave som arrangør af fastelavnsfesten. Det var belastende for såvel børn og forældre som klasse- og turlærere, og overblik over 8. classes økonomi kom først få dage før afgang ud i den store verden.

Efter noget tid fik vi nu taget mod til os og lavet det om, således at fastelavnsfesten nu arrangeres i 7. klasse og Høstival, når klassen er startet i 8. klasse.

Med denne ændring forsvandt den oplagte forbindelse (legesøskendeforholdet) mellem arrangørklassen, børnehaveklassen og deres forældre, som arrangørklassen hidtil havde bedt om hjælp til afløsning i boder mm.

Sidste år fandt vi så modellen, der har kørt ved de sidste 3 fester, og som kommer til at køre fremover:

7. klasse beder om hjælp fra 6. classes forældre til fastelavnsfesten og igen til Høstival, når begge klasser er rykket op i henholdsvis 8.kl og 7.kl.

Hjælpen består dels af kager til kageboden, herudover af en times forældre afløsning i boderne i løbet af dagen. Det er først og fremmest en nødvendig hjælp, som 6. klasse også får brug for året efter, men 6. klasse kan samtidigt have glæde af den oplagte mulighed for erfaringsudveksling under samarbejdet med 7. classes forældre. F.eks. overtage kontakter, indkøbssteder, høre om organisering, tidsplaner for forskellige forberedelser og meget andet. Herudover henter arrangørklassen også stadig hjælp fra bh.klassen i form af kager til kageboden, samt kortere afløsning i boderne, mens 7. klasse spiller på scenen. Det vil 7. classes forældre nemlig gerne overvære.

Afløsning i boderne, mens 7. klasse spiller

7. klasse, forældre og klasselærer talte i år lidt under 60 personer, og det er ikke nok til sådan at gennemføre den fest, vi gerne ville. En del store søskende, gode venner af familierne, samt bedsteforældre hjalp til, så sammen med hjælp fra børnehaveklasses og 6. klasses forældre blev vi lige nok.

Friskolens Venner står hvert år for nogle særlige arrangementer om formiddagen, inden den store fest starter. Til Høstival inviteres den klasse, der gik ud af skolen for 10 år siden til 10 års jubilæum. Klassens gamle lærere, Lars Madfar, nyere ansatte samt et udvalg fra Friskolens Venner samles og hører, hvordan det er gået med hver enkelt. I løbet af sådan en formiddag trækkes mange tråde tilbage til forhold her på skolen, og selvom skolen selvfølgelig har udviklet sig, så kredser talen ofte om en grundkerne af værdier, traditioner mm., der har haft stor betydning for jubilarerne i de sidste 10 år. Denne årlige 10 års evaluering er guld værd, selvom den tager afsæt i skolen for 10 år siden. Den er med til at lægge ballasten i skibet Århus Friskole.

Til fastelavnsfesten står Friskolens Venner for et andet formiddagsarrangement, nemlig mødet mellem nuværende 9. klasse og den klasse, der var deres legestoresøskende. Det, der er i fokus, er gensynet mellem de to klasser - nu med en anden aldersforskel.

9.klasse fortæller om deres planer, og legestoresøskende om deres erfaringer med skoler, ungdomsuddannelser, at flytte hjemmefra, kærester, nogle gange at få børn, uddannelse, jobs, valg og muligheder. Gamle og nye lærere deltager også i dette møde.

Den store fest starter omkring kl. 13, og frem til spisetid er der en fest for alle. Fra spisetid og frem tynder det naturligt ud i de yngste elever, om aftenen er det især ungdom, der støder til.

9. klasses legestoresøskende

Musikken foregår på to scener og udgør omdrejningspunktet. Der er en stor og en mere intim scene. På den store scene spiller alle elever de første mange timer med klasseorkestre og bigbandet. Fra spisetid overtager "udefra" kommende orkestre med tilknytning til skolen, f.eks. gamle elever. På den mindre og mere intime scene er der ligeledes først og fremmest

orkestre med tilknytning til skolen. Personligt glæder jeg mig til den dag, hvor et væld af små elevbands også kommer til at fylde her.

Overskud fra festen går til klassens 8.klassetur og er stærkt bidragende til, at 8. klasseturen år efter år kan gennemføres med en meget begrænset forældrebetaling på indtil nu max. 1.500 kr. pr. deltager.

Arbejdet med festerne er obligatorisk og går på skift. Hvis ordet obligatorisk kunne gradbøjes, så måtte det her være i den højeste potens. Forældre, børn og klasselærer kan hverken lade være med eller betale sig fra at deltage. OG det er et stort arbejde! De lagte kræfter sætter sig til gengæld i glade, festende gæster, i form af modning og udvikling for 7.klasse, der bærer et stort ansvar, i alt det denne nye samarbejdsform giver til forældregruppen, i tættere forhold til klasselæreren, i sammenhængskraft på skolen nu og henover tiden og i alt det, der i øvrigt blomstrer af at samle de mennesker, der er Århus Friskole.

Højt hurra for festerne!

Ole

Møderække i forbindelse med planlægning af fastelavnsfest 2013

I 7. klasse startede vi planlægningen af netop afholdte fastelavnsfest i august måned. Vi fordelte os på vores kommende ansvarsområder og hjalp 8. klasse på disse områder ved deres Høstival.

I løbet af efteråret havde vi 2 planlægningsmøder, samt en lang række gruppemøder, hvor børn og forældre mødtes om deres ansvarsområde.

I januar søgte klassen sponsorgaver i Århus over to skoledage og uddelte loppemarkedssedler til 2000 husstande i Stavtrup.

I uge 6 satte klassen scene og lys op i salen, mens den stadig var loppefri.

Sidste weekend i vinterferien var klassen og forældre sammen på skolen to dage for at indsamle lopper fra de 2000 husstande, sortere dem og allerede her køre kasserede lopper på genbrugsstation. Hele uge 8 igennem væltede det dagligt ind med flere lopper til sortering af klassen.

Produktion af skilte og plakater og daglig loppetilvækst fyldte det meste af skoletiden i uge 8.

Fredag, lørdag og søndag i fastelavnsweekenden var ét langt samarbejde om projekt God Fastelavnsfest fra tidlig morgen til sent.

7. klasse havde under fastelavnsfesten hver deres arbejdsplan med masser af rotation i samarbejdspartnere og arbejdsområder. For hver med omkring 9 timers tjans i boderne. Det gjorde de supergodt!

Naturvidenskab for børn

Af Sprogø

Hvorfor er jorden rund? Hvorfor skinner solen? Hvor kommer strømmen fra? Hvor langt er der til månen? Hvad sker der, hvis man hopper på benene, ned i et rør – tværs gennem jorden? Kommer man så ud på den anden side med benene først? Hvor hurtigt er det hurtigste dyr? Hvordan fungerer et el-piskeris, en cykel, et komfur, en computer? Hvor meget energi skal der til for at opvarme en liter vand i en elkedel i sammenligning med opvarmning ved hjælp af naturgas? Hvad er ilt og brint? Hvad er salt og kalk, og hvor kommer det fra? Hvad er jern, og hvad er kobber? Kan de lede den elektriske strøm?

Tja, det er svære, men ikke umulige spørgsmål at svare på. Og det er her, at de naturvidenskabelige fag kommer til deres ret. Ikke fordi de skal give direkte svar på spørgsmålene, men hellere danne grundlag for et kvalificeret gæt. Det kan altså godt være svært at gætte, om der er 300 km eller 300.000 km til månen, især hvis afstande og tal i den størrelsesorden ikke lige er ens stærkeste side.

Når vi nærmer os udskolingen, skal der i de naturvidenskabelige fag jongleres en hel del med svære ord, begreber og tung teori. Det siger næsten sig selv, at hvis ikke interessen for ens omverden er vakt, så bliver det op ad bakke.

Fundamentet for den senere forståelse af livet, universet og alt det der, starter med faget natur/teknik. Her bliver der prøvet kræfter med alt fra indsamling af haletudser til forsøg med ild/luft/vand/jord. Man kan argumentere (det er temmelig veldokumenteret også) for, at det starter tidligere, allerede i vuggestue/børnehavetiden. Faget skal rumme indgangen til både fysik/kemi, geografi og biologi. Noget af et sammensurium af fagområder.

Det eksemplariske skal være i fokus hele vejen gennem den naturvidenskabelige rute i grundskolen. Fra natur/teknik til fysik/kemi skal der være en overvægt af "hands on"-aktiviteter.

Det skal der, fordi naturvidenskab er vigtigt for forståelsen af den virkelighed, vi lever i og er en forudsætning for at være en aktiv, demokratisk medborger. Hvis ikke man forstår den verden vi lever i, så har man heller ikke det stærkeste fundament for at agere i den. Efter min overbevisning kan man først erfare verden, når man føler den og derved indgår i symbiosen: "Jeg åbner mig for verdenen, og verdenen åbner sig for mig."

Her bliver det så speget: Hvordan gør vi det lige, sådan rent praktisk, i skolen?

For det første er det vores pligt at skabe de helt rigtige rammer for undervisningen. Der skal være udstyr og rum til at lege med forskellige forsøg helt fra børnehaveklassen og til udskolingen.

Det siger sig selv, at der er forskellige grader af krav, når vi snakker en elev i 2. klasse og en i 9. klasse. Men fælles er, at det ville være en forsvindende lille del, som fik et udbytte, hvis undervisningen var rent teoretisk baseret.

Jeg synes, at det, der burde karakterisere naturfagene i grundskolen er, at eleverne skal lære at iagttage og undre sig over den mangfoldige natur, som omgiver os alle. Man skal øge ungernes naturlige nysgerrighed, skærpe deres opmærksomhed for naturfænomenerne og dermed også fremme lysten til selv at studere naturen.

Får vi skabt rammerne og undervist vores unger i at stille spørgsmål til verden, de lever i, så får vi også dannet demokratiske verdensborgere, som er klar til at agere i en global verden, hvor man ikke kommer langt uden at indgå i et fællesskab. Fællesskaber på tværs af kontinenter og fællesskaber i nærområdet.

Jeg siger fællesskaber, fordi undervisningen gerne skulle munde ud i en følelse af at være fælles om vores skrøbelige jord, samt fælles om at løfte opgaven med at bevare vores begrænsede ressourcer så længe som muligt.

Og ved at stille de velbegrundede spørgsmål, kan man være med til at ændre verden, og hvem ved - måske bliver det til det bedre, hvis vi voksne løfter opgaven i fællesskab.

Århus Friskole

Bestyrelsens årsberetning

Fra april 2012 til april 2013

Indledning

Dette er bestyrelsens beretning for bestyrelsesåret 2012. Det har været et begivenhedsrigt år med ombygning og farvel til Martin. Opgaven for bestyrelsen er som altid at være overordnet leder af skolen, samt fastlægge strategi for skolens udvikling i samarbejde med ansatte og forældrekreds for de kommende år.

I de første afsnit kommer nogle overordnede betragtninger om udviklingen og Århus Friskoles placering i dette. Herefter kommer mere detaljerede beretninger fra arbejdet i bestyrelsens udvalg.

De frie skoler debatteres

Den danske grundskole består af folkeskolerne og de frie grundskoler. Det bygger på en lang historisk tradition, hvor de frie skoler har været komplementære til folkeskolesystemet. Der er imidlertid stærke stemmer, der for tiden forsøger at sætte folkeskolerne op mod de frie skoler. Vi hører forslag om at nedsætte tilskuddet til de frie skoler markant. Det bliver vi nødt til at reagere på.

Når man læser mediekampagnen mod de frie grundskoler, får man indtrykket af, at de frie grundskoler er private, overklasserekrutterende, socialt ansvarlighedsfornægtende, selektive og segmenterede, samt samfundsøkonomisk omkostningstunge.

Derfor er det vigtigt, at fokusere på, at de frie grundskoler er civilsamfundsbase, forældrefunderede og brugerinddragende, demokratistyrkende, mangfoldighedsudfoldende, kreative, innovative og samfundsøkonomisk rentable.

Lilleskoleforeningen, som Århus Friskole er medlem af, er gået sammen med de andre frie grundskoleforeninger om en mediekampagne, der skal nuancere den hetz, vi oplever. Det er et godt tiltag, som der følges op på her i 2013.

Det er muligt, at der eksisterer en særligt københavnsk grundskoleproblemstilling.

Denne analyseres og forstås antageligt bedst som udslag af en fejlagtig socialpolitisk og boligpolitisk strategi, hvor Københavns kommune selv må påtage sig en del af ansvaret. Men at udstrække denne diskussion til et generelt landsdækkende grundskoleproblem er uhensigtsmæssigt.

Det så vi også i Århus Stiftstidendes opgørelse af de enkelte skolars socioøkonomiske grundlag i Århus Kommune. Blandt de 10 "forældrerigeste" skoler var der kun én privatskole. Århus Friskole var placeret midt i feltet nogenlunde på linje med de omkringliggende folkeskoler. Vi er ingen rigmandsenklave, og det har vi heller aldrig opfattet os som.

Vi er derimod en skole med et formål, der bygger på glæde, fællesskab, viden og færdigheder og udsyn, og vi byder alle forældre, der gerne vil være med på dette grundlag, velkommen.

De frie skolars sociale ansvar

I de frie grundskoler er vi optaget af at påtage os et samfundsmæssigt socialt ansvar.

Det gør vi dagligt, når vi optager børn, der søger nye skoleløsninger bl.a. som følge af mobning, og vi ser dem blomstre op og opdage helt nye livsperspektiver. Det gør vi, når vi har mange adoptivbørn, der trives i små og overskuelige rammer. Det gør vi, når vi

ikke har specialklasser, men integrerer alle børn i en inkluderende undervisning, der møder ros i den lokale pædagogiske psykologiske rådgivning. Det gør vi, når vi gør det muligt for mindrebemidlede at vælge vores skoletilbud. Og det gør vi, når vi som Lilleskoleforening lancerer Charter 11, der netop demonstrerer vores ønske om at påtage os et samfundsmæssigt socialt ansvar.

Mens vi ikke er en specialpædagogisk institution, og indimellem må konstatere, at vi ikke er det rigtige pædagogiske tilbud til børn med særlige behov, har vi et stærkt team, der understøtter vores inkluderende virke. Det er fortsat et felt vi som skole vil prioritere højt, trods de statslige nedskæringer vi også må imødesee på området.

Den økonomiske situation og friskolens strategi.

Vi har på de frie grundskoler i en årrække oplevet tiltagende strammere økonomiske vilkår. Politikken går i retning af, at de frie skoler i højere grad skal være funderet på brugerbetaling, også selvom brugere af de frie skoler jo betaler skat som alle andre borgere og kunne forvente god finansiering af et skoletilbud.

Vores økonomi baserer sig på den såkaldte koblingsprocent, som er det statslige tilskud, der ydes til de frie skoler. I disse år falder dette tilskud med 1 % om året fra oprindeligt 75 % til 71 % i 2014. Men udgifterne falder ikke i takt med de forringede indtægter, de stiger tværtimod år for år som følge af stigende løn og priser. Der er dermed en finansiell klemme på de frie skoler. Vi har vigende økonomiske tilskud og stigende udgifter.

Denne finansielle klemme kan grundlæggende håndteres gennem tre håndtag. For det første ved at hæve forældrebetalingen. For det andet ved at hæve elevtallet. For det tredje ved at foretage besparelser på driften. Vi anvender alle tre håndtag i disse år. Vi har iværksat besparelser på driften, men har lagt en strategi, hvor vi ikke skal sikre eksistensen gennem besparelser. Bestyrelsen har i stedet lagt en ekspanderende strategi, hvor vi bygger om; øger det økonomiske grundlag og fremtidssikrer skolen ved at være et attraktivt og tiltrækkende skoletilbud. Og vi er virkeligt stolte af vores skole, og den udvikling vi er en del af. Det bliver dejligt at få etableret faglokalerne til næste år. Alt dette kan kun ske ved, at vi år for år konsoliderer skolens økonomi og udviser en sparsommelig drift. Årets økonomiske resultat blev et overskud på ca. 350.000 kr., hvilket var lidt under vores budgettering, men på linje med vores forventninger ud fra de vilkår, der har været i 2012. Vi er derfor tilfredse med det økonomiske resultat, der ligger indenfor de anbefalinger, der gives skoler af vores størrelse.

I budgetteringen for 2013 har det været nødvendigt med en lidt højere skolepengestigning end de normale år, hvor skolepengene stiger med 50 kr. Vi har en billig SFO og har hævet betalingen til denne. Vi er glade for vores madordning, og har hævet forældrebetalingens tilskud til denne ordning. Fra 1. januar 2013 steg SFO betalingen således med 50 kr. pr. måned, madordningen med 50 kr. pr. måned og skolepengene med 25 kr. pr. måned.

Skolepengene skal ikke være højere end absolut nødvendigt. Vi vil samtidigt gerne være en skole for alle uanset økonomisk situation. Bestyrelsen har derfor afsat 40.000 kr. i budgettet til tilskud til familier, der står i en økonomisk presset situation.

Skolens fremtidige økonomiske situation ser fortrøstningsfuld ud. Vi har grundlæggende en sund økonomi og et velfunderet grundlag. Budgettet for 2013 ser fornuftigt ud ligesom vores langtidsbudget også tegner rimeligt selvom vores vilkår forringes.

Ny leder

Det var med stor beklagelse, at bestyrelsen modtog Martins beslutning om, at han ønskede at stoppe som skoleleder med virkning fra midt i januar 2013. Men vi har samtidig fuld forståelse for, at Martin og hans familie finder det nødvendigt. Århus Friskole takker Martin for hans store indsats på skolen og ønsker ham og hans familie al held og lykke fremover. Martin har i sin tid været en stærk drivkraft i skolens udvikling. Vi er nu i gang med at rekruttere en ny skoleleder. Det er en krævende og spændende proces, og vi håber at stå med ny leder inden sommerferien.

Beretning fra Kommunikationsudvalget

Kommunikationsudvalget er et nyt nedsat udvalg. Vi har i år fået erfaringer med Skoleintra. Det er vi overordnet rigtig glade for, selvom der selvfølgelig altid er nogle indkøringsproblemer. Men vi kan øjne potentialerne i dette værktøj på sigt.

Medlemmer: Eva, Judith, Marius, Sanna, Anne, samt særligt indbudte.

Formålet med kommunikationsudvalget: At bidrage til styrkelsen af kommunikationen på Århus Friskole. Dette omhandler kommunikationen forældre, lærere, børn, skoleledelse og bestyrelse imellem.

Udvalgets medlemmer har behandlet en række punkter, bl.a. støtte af ibrugtagelsen af SkoleIntra, herunder i særlig grad ForældreIntra og bidrag til gennemarbejdning af tekster på skolen hjemmeside. Ligeledes har udvalget igangsat en revideringsproces ift. skolens hjemmeside med henblik på at opdatere både udseende og indhold.

Beretning fra Byggeudvalg

Nu har skolen efterhånden formelt været i proces omkring byggeri siden den ekstra generalforsamling i november 2010, hvor en låneramme på 5 mill. kr. blev vedtaget og med en tidsplan, der sagde, at vi ville bruge 2-3 år på at få bygget faglokaler/Naturstationen mellem fodboldbanen og kælkebakken.

Siden da er den tidsplan ændret, ligesom lånerammen er forhøjet til 5.5 mill. kr. Til gengæld er hele forvandlingen med nybyg, ombyg og renovering både blevet mere omfattende og endnu mere kvalificeret.

Der er opstillet fire faser:

- 1) Nyt musikrum
- 2) Ombyg østblok og byt grupper rundt
- 3) Byg naturstation
- 4) Færdiggøre mindre delprojekter

I dag – det tredje år inde i processen - står vi ca. midtvejs i den planlagte forvandling. Vi har fået lavet et nyt, dejligt musiklokale. Vi har flyttet Store Gul til lækre, spritnye lokaler i den gamle østblok og Rød gruppe har fået langt mere plads omkring den hedengangne gamle Gul-banegård (må den hvile i fred i vore minder). LilleGul og Fritteren er flyttet til fløjen mellem Lars' køkken og boldbanen.

Hele denne forvandling har involveret mange møder, mange penge og mange folks tid og kræfter – til gengæld er det en succes! Kæmpe tak for det!

Formålet for hele det her byggecirrus, beskrev vi indledningsvis sådan her:

- At opdatere skolens fysiske rammer, så de er tidssvarende i forhold til skolens formål, ønskede pædagogik og kommende gruppestruktur
- At løse de nuværende uhensigtsmæssige indretningsproblemer. Særligt Gul banegård
- At udnytte kvadratmeterne mere optimalt

- At tage konklusionerne fra vores APV vedr. omgivelsernes betydning for trivsel alvorligt
- At fremtidssikre skolen, så vi kan rumme det antal børn, der er økonomisk nødvendigt for fortsat drift og udvikling
- At sikre at skolen også fremadrettet fremtræder som et attraktivt skolevalg

Som forudsætning for omkalfatringen af skolens fysiske rammer, ønsker vi "at holde familien samlet" i selve skolebygningen. Alle skal kunne få duften af Lars' mad i næsen og nemt kunne komme i kontakt med hinanden. Derfor lægges faglokaler i periferien (sal og musik) eller udenfor hoved-huset; Naturstationen med fagene natur og teknik, fysik og kemi, billedkunst og sløjd placeres ude på vores store grund. (Som et ekstra plus kan ude-skole nemt integreres i de nævnte fag)

Næste og tredje del af processen har længe været at få Naturstationen planlagt og bygget. Vi er en go' bid inde i den proces allerede. I februar indgik ÅF aftale med Arkitektfirmaet Seier+Sølvsten om, at de står som rådgivere i et partnering samarbejde, der med byggestart august 2013 skal bringe Naturstationen op at stå og til indvielse sommer 2014. Vores skitseprojekt er blevet rettet til i samarbejde med lærergruppen og deres ønsker. Myndighedsprojektet er under udarbejdelse. Forårets 2 arbejdsweekender og sommercamp uge 31 skal bl.a. bruges til at flytte multibane, afrikanerhytte, bålsted, legeborg og mm, så der kan sættes af til fundamentet for Naturstationen mellem fodboldbanen og kælkebakken.

Vi fik som bekendt en rund million fra Mærsk's almene fond i foråret 2012 til byggeriet af Naturstationen. Vi har søgt Realdanias fond og desværre fået afslag. Vi søger videre i andre fonde om støtte til Naturstationen. Grunden til at søge yderligere midler er, at vi har flere "løse ender" (fase 4), før hele byggeforvandlingen er gennemført.

Jo flere midler, jo hurtigere kan vi se vores ønsker realiseret:

- Vi vil ha' bygget et vindfang til LilleGul og indrette fællesrummet her, så det imødekommer behovet for aldersgruppen bedre
- Vi vil ha' renoveret skolegården og de bygningsnære udearealer
- Vi vil renovere badeforholdene
- Vi vil lave Rød-gruppe og "Gaden" færdige

Når vi har fået godt gang i arbejdet med at bygge Naturstationen, fortsætter vi med planlægningen omkring de forskellige delprojekter. Tid og penge skal prioriteres, og skolen skal kunne gabe over opgaverne - også på det daglige, konkret-praktiske plan. Der vil fortsat være stort behov for at forældre-kredsen involverer sig med støtte, arbejdskraft på arbejdsdage og på Sommercamp.

Jo mere vi kan lave selv, jo færre penge skal vi låne/fonde, og jo før er vi i mål!

Vi er utroligt godt på vej med en god stabil fremdrift og støtte og kan se en proces, der fungerer og giver os de forandringer i skolens bygningsmasse og indretning, som vi har brug for og gerne vil ha'!

Indtil vi kan afslutte allersidste fase, skal vi nyde at være i gang med den store forvandling, at se delresultaterne forme sig og glædes over at kunne bidrage hver især med vores tid og engagement.

Byggeudvalget (BU) består af:

Knold, tovholder (Far til Thor i 3. klasse og Clint i 6. klasse)

Heine Jensen (Far til India i 2. klasse)

Susanne Winther (mor til Celia 4. klasse)

Malve Bajda Pedersen (mor til Liva i 5. klasse) ps: undtaget arbejde vedrørende Naturstationen

Kristian Lassen (Far til Signe i bh.kl. klasse, Johanne i 6. klasse og Marius i 9. klasse)

Martin Ottsen (tidligere skoleleder, nu konsulent på processen)

Beretning fra Fundraising udvalget

Medlemmer: Stine, (Ouafa og Sven), Knold, Martin og Anne

Formål: At skaffe økonomiske midler til byggeplaner via Fundraising.

Vi har modtaget 1.000.000 kr. fra Mærsk fonden!

Vi havde søgt Realdania men modtaget et afslag med den begrundelse, at de ikke støtter enkelte skoler (de er ellers vilde med projektet)

En ansøgning til Salling fonden er indsendt først i marts. Vi afventer svar...

Der er planlagt at søge mindre fonde om støtte til inventar, når byggeriet er i gang og vi er mere klar på hvilke remedier, der er brug for i Naturstationen.

Planlagte fonde: Trygfonden 50.000

Matas Miljøfond 24.000

Vi vil løbende holde øje med andre fonde, der vil kunne søges til byggeri eller inventar.

Der har været en del udskiftning i udvalget. Ouafa og Sven har forladt os efter et godt stykke arbejde. Rådet er nu primært Stine og Knold, samt Anne som repræsentant fra bestyrelsen.

Beretning fra SOMMER-CAMP - Vi bygger og hygger - med hele familien :-)

På den ekstraordinære generalforsamling november 2010 blev det vedtaget, at hver forælder erlægger 30 timers arbejde i forbindelse med om-, til- og nybygning af vores skole. Sommeren 2011 fik vi opført et dejlig nyt musiklokale med en skøn stentrappes ud mod skolegården, samt lavet diverse ændringer af skolegård med meget mere.

Sommeren 2012 fik vi totalrenoveret Østblokken, ombygget nye Rød gruppe, flyttet rundt på SFO, LilleGul, StoreGul og Rød inkl. malet og indrettet klasserne, samt ikke mindst opført den flotte bålhytte i Grumse.

Det var en umådelig produktiv uge, og det var rasende hyggeligt! Vi havde skybrud med ekstra 20 cm vand i kælderen! Og vi kom i hus med opgaverne, så alle de søde børn kunne møde op i skole til ordnede forhold i nye, rengjorte og friskmalede omgivelser. Helt fantastisk!

En kæmpestor tak til alle for knofedt og tålmod, hjerne og hænder, smil og sang, overblik i kaos, guitar under fuldmånen, energi og gejst, god appetit og lækker mad og fællesskab, der rykker og bærer!

Det går løs igen her i sommeren 2013. Igen i uge 31. Opgaverne kommer til at bestå mestendels af forberedelser i forbindelse med byggestart på Naturstationen medio august. Der skal bl.a. flyttes en del "større effekter" (fx multibane, afrikanerhytte, bålplads, legeborgen) og skolen skal gøres klar til modtage børnene efter ferien.

Der vil igen i år blive lagt op til hygge-og-bygge i døgn drift med fælles måltider, sang og musik til bål i aftentimerne for hele familien. Meget mere om det praktiske andet steds...

Det er ikke løgn:

- sammen er vi flere, der kan mer' og mer'

Beretning "Sikker skolevej" - er blevet til "Brabrand-Stavtrup trafikgruppe"

De seneste års vedholdende indsats for at få forbedret skolevejen for vores børn har ikke båret ret megen frugt. Men nu er der nye skud i bøssen...

Problemerne på Søholmvej:

- Utilstrækkelig oversigtelighed
- Dårlig belysning
- Usikkert venteareal med dårligt fodfæste (hældning på 25-30 grader)
- For smalt helleanlæg
- For høj hastighed på de passerende biler
- For mange store og tunge køretøjer

Først lidt historik:

Nogle års kontakt til Trafik og Veje førte alene til en hastighedsmåling, der ikke viste så store hastighedsoverskridelser, at Århus Kommune på den baggrund ville handle og gøre noget forbedrende på Søholmvej.

Vi fik sammen med de øvrige frie skoler i Århus tilkæmpet os en plads i Århus Kommunes store "Sikker skolevej kampagne 2011" og opnåede en prioriteret 115. plads ud af 243 projekter - med et meget lille årligt budget til deling. Så lange udsigter i den forbindelse.

Det nye skud:

Næste skud i bøssen tog sit afsæt, da en helt parallel trafiksituation viste at udspille sig på den anden side af søen i Brabrand. Vi deler simpelthen trafik! Kontakten mellem "lige-plagede" borgere i Brabrand og Stavtrup har udvidet det snævre og meget præcise problem for ÅF med skolevejen på Søholmvej til at omfatte den større afledte problematik, der følger med den almene trafikudvikling og den overordnede logistik, der ikke følger med - men tvært imod betyder, at Brabrand og Stavtrup tages som gidsler i den gennemkørende trafik.

Mål:

Fra Stavtrup-siden deltager ud over ÅF også Højvangskolen, Lokalrådet, Idrætsklubben, en lang række grundejerforeninger. Det samme billede gør sig gældende fra Brabrand-siden.

Vi tror på, at en stor samlet borgergruppe har mulighed for at påvirke det politiske niveau og af den vej få sat vores trafikproblem på den politiske dagsorden. Det handler simpelthen om at stable argumenter så højt op, at Byrådets medlemmer ikke kan komme uden om!

Vores mål er at bringe vores fælles trafikproblematik højere op på den politiske dagsorden for på den måde at komme i betragtning til:

1. Nogle lokale nu-og-her løsninger
2. En overordnet trafikpolitisk prioritering, der på langt sigt betyder, at den gennemkørende trafik i vores nærområder ikke længere er det bedste bud fra A til B for de fleste af de pendlere, vi lægger veje til i de her år.

Hvordan:

BS-trafik, som borgergruppen kaldes, har organiseret sig med en Google-group (Brabrand-Stavtrup Trafikinitiativ – kontakt undertegnede for invitation) og med et link

fra bl.a. Stavtrupportalen (<http://www.stavtrupportalen.dk>) til kommunikation. Der er kontaktpersoner ud i alle interessenter og en lille mediegruppe, der skriver læserbreve. Der har bl.a. været indlæg i Stiften med en opfølgende leder (tak!). Vi forsøger at holde møder på et minimum.

I løbet af foråret bliver trafiksituationen taget op i Teknisk udvalg (TU) og evt. derfra sat på dagsorden til et byrådsmøde. Vi vil skabe opmærksomhed og interesse om BS-trafik og vores mål ved at lave informerende materiale til medlemmerne af TU og at fremlægge det på et møde i udvalget.

Til november er der kommunalvalg. Her skal vores trafiksituation være et tema. Der skal holdes vælgermøde i Stavtrup.

Du kan både hjælpe og deltage:

Til vores materiale modtager vi gerne fotos af kritiske situationer fra vores lokale trafik og bidrag til læserbreve mm. Du kan blive kontaktperson for din grundejerforening, hvis ikke den allerede er repræsenteret. Du kan komme på en mail-liste på Google-group og her igennem holdes orienteret.

Jo bedre vi er til at organisere os og deltage hver især, jo større chance er der for, at vi opnår resultater.

- Så af sted til tasterne og op med mobil-kamera. SKYD..!

Udvalget består af: (Der er plads til flere kræfter, du må gerne være med!)

Thomas Krogh (far til Jonas 2. klasse og Oskar 0. klasse)

Susanne Winther (Mor til Celia 4. klasse)